

philatelica.ro

REVISTĂ de FILATELIE, CARTOFILIE și NUMISMATICĂ

ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR DIN JUD. BOTOȘANI (Coriolan CHIRICHEȘ, președinte) și
ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR, MAXIMAFILIȘTILOR și CARTOFILIȘTILOR din
REPUBLICA MOLDOVA (Constantin Gh. CIOBANU, președinte)

Vases decorated with butterflies as the most popular decor items pagina 16 ✓

Completări la articolul "Reconstituirea unui eseu din anul 1958"
Additions to the article "The reconstruction of an essay from 1958"

Pereche verticală mixtă de probe cu cele două desene diferite, roșu pe hârtie albă gumată. Planșele finale conțineau viniete de un singur model.

Vertical mixed pair of proofs with the two different designs, red on white gummed paper. The final plates contained cinderellas of a single design.

pagina 6 ✓

Ziua Culturii Naționale

pagina 5 ✓

Utilizarea ștampilelor tarifare de inflație în Republica Moldova (II)

pagina 1-4

„Motive norvegiene” pe ruta nordică în 1916

pagina 10

Un rebut interesant / An interesting printers' waste item

pagina 11

La Sibiu, după Expo „UN PANOU” 2020 (I)

pagina 12-14

O varietate nesemnalată la un întreg poștal din anul 1958

pagina 18

Bicentenerul revoluției lui Tudor Vladimirescu (1821-2021)

pagina 20-21

Centenarul Institutului Național de Medicină Aeronautică și Spațială

pagina 23

Tiron MARTIN

În prag de sărbători, a plecat dintre noi Martin Tiron, un mare filatelist, un prieten deosebit, un părinte cum nu sunt mulți.

continuare la pag. 8

A. SCĂRLĂTESCU

Antoaneta Valeria Scărlătescu (16 noiembrie 1927 - 19 ianuarie 2021), doamna avocaturii și maximafilieii românești s-a înălțat la ceruri.

continuare la pag. 9

Premiile NEXOFIL 2020

Juriul internațional (Eugenio de Quesada, președinte NEXO Group), a acordat următoarele premii NEXOFIL 2020 pentru mărci poștale emise în anul 2019:

- **cea mai frumoasă marcă poștală** (loc 1 - Norvegia - Fig. 1: Harald Sohlberg 150 ani - Stradă iarna în Roros; loc 2 - Peru - Fig. 2: Cultura incașă - Citadela de la Machu Picchu; loc 3 - Austria - Fig. 3: Crypto stamp);

- **cel mai frumos desen al unei mărci poștale** (loc 1 - Republica Cehă - Fig. 4: A 30-a aniversare a Revoluției de Catifea; loc 2 - Franța; loc 3 - Peru);

- **cea mai inovativă marcă poștală** (loc 1 - Franța - Fig. 5: Inima 2019 - Boucheron; loc 2 - România - Fig. 6: 50 de ani de la primul pas al omului pe Lună, machetator: Alec Bartos; loc 3 - Austria);

- **cea mai frumoasă marcă poștală gravată manual** (loc 1 - Italia - Fig. 7: Mănăstirea Sant Andeea, Vercelli; loc 2 - Liechtenstein; loc 3 - Republica Cehă);

- **cea mai frumoasă marcă poștală tipărită în offset** (loc 1 - România - Fig. 8: Domnitori

români în pictură, machetator: Mihail Vămășescu; loc 2 - Ucraina; loc 3 - Republica Cehă);

- **cea mai frumoasă marcă poștală cu imprimare mixtă** (loc 1 - Belgia - Fig. 9: Locuri în Leuven; loc 2 - Norvegia; loc 3 - Ungaria);

- **cea mai frumoasă marcă poștală în alte tehnici de imprimare** (loc 1 - Marea Britanie - Fig. 10: Războiul Stelelor - Regina Amidala; loc 2 - Belgia; loc 3 - Franța);

- **cea mai frumoasă emisiune de mărci poștale uzuale** (loc 1 - Olanda - Fig. 11: Regina Maxima, marcă poștală pe folie de aur; loc 2 - Marea Britanie; loc 3 - Danemarca);

- **cea mai frumoasă emisiune de souvenir sheet** (loc 1 - Slovenia - Fig. 12: Faună - Ursul brun; loc 2 - Argentina; loc 3 - Elveția);

- **cel mai frumos eseu de lux** (loc 1 - Ungaria - Fig. 13: SEVSO Comori II; loc 2 - Monaco; loc 3 - Spania);

- **cel mai original format al unei mărci poștale** (loc 1 - Ucraina - Fig. 14: Glorie Ucrainei; loc 2 - Austria; loc 3 - Rusia). (dnd)

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

Fig. 10

Fig. 13

Fig. 11

Fig. 9

Fig. 12

Fig. 14

Utilizarea ștampilelor tarifare de inflație la francarea corespondenței în Republica Moldova (II)

Constantin Gh. CIOBANU

La 1 ianuarie 1993 Întreprinderea „Moldpres-filatelia”, care încă din perioada sovietică se ocupa cu asigurarea centrelor de poștă raionale și orășenești cu mărci și efecte poștale, prin ordinul Ministerului Informaticii, Informațiilor și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova, urma să se divizeze în două structuri: „Timbrofil” și „Moldpresa”. Prima urma să se ocupe cu editarea mărcilor și efectelor poștale pentru a asigura necesitățile structurilor poștale din teritoriu, a doua - să aibă grijă de abonarea și difuzarea presei. Dar, deși s-au elaborat statutele acestor structuri, ideea n-a mers mai departe. Ministerul respectiv, sub oblăduirea căruia, conform practicii sovietice, mai continuau să se afle structurile poștale din teritoriu, a decis să meargă pe altă cale - să fondeze o instituție aparte, care să preia toate funcțiile și atribuțiile ce țin de prestarea serviciilor poștale. Ca urmare, la 24 martie 1993 este fondată Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”. Conform statutului, ea urma să gestioneze toate treburile legate de organizarea și activitatea serviciului poștal național. Însă crearea unor noi structuri în teritoriu a durat mai mult timp, deoarece lipsea baza juridică necesară, din aceste considerente în această perioadă activitatea structurilor poștale teritoriale a fost coordonată, în continuare, de către Direcția Poștă, Presă și Transport a Ministerului Informaticii, Informațiilor și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova.

Continua și penuria de timbre poștale, ce începuse în anul 1991 și luase amploare în anul 1992, și care nu putea fi stopată, deoarece fuseseră întrerupte relațiile cu Centrul Editorial „Marca” de la Moscova, care în perioada sovietică asigura tipărirea și difuzarea celor necesare pentru prestarea serviciilor poștale. În plus, la 1 aprilie 1993, în urma inflației, se modifică tarifele poștale: în conformitate cu ordinul MIIT nr. 62 din 30.03.1993 expedierea unei cărți poștale simple costa deja 2 ruble, a unei scrisori de 20 grame - 3 ruble, iar taxa „Recomandat” pentru aceleași trimiteri poștale în

regim „Loco” constituia 6 ruble. În această situație mărcile poștale sovietice, aflate în stoc la depozitul principal, fiind cu nominale mici - de 1, 2, 3, 6 și 10 cop., nu mai salvau situația.

Se căuta cu înfrigurare o ieșire din situație, mai ales că la depozit existau sute de mii de plicuri și cărți poștale cu marcă fixă imprimată, utilizarea cărora, însă, devenise problematică tocmai din considerentul că era imposibilă aplicarea francaturii prevăzute de noile tarife poștale - pe de o parte multe mărci, fiind de format mare, nu încăpeau pe spațiul unui plic standard, iar pe de alta - se solicita mult timp pentru aplicarea celor câteva zeci de piese, care ar fi constituit contravaloarea taxei poștale.

După mai multe încercări de soluționare a problemei apărute s-a decis că unica variantă acceptabilă la acel moment este revenirea la utilizarea unor ștampile tarifare nominative, care să se aplice pe plicurile și cărțile poștale sovietice, aflate în gestiunea structurilor poștale din centrele raionale și orașele republicii. S-a mers pe aceeași cale ca și în 1992 - s-au elaborat în mod centralizat ștempluri, iar pentru a urmări din punct de vedere financiar utilizarea acestora, s-a decis ca fiecare să fie nominal, adică să comporte date exacte de identificare. Astfel s-a ajuns la o procedură netradițională de francare suplimentară a întregurilor poștale existente. În cazul dat valoarea mărcilor imprimate pe plicuri și cărți poștale era luată în considerație, iar ștampilele tarifare suplimentau, de fapt, valoarea francaturii, aducând-o la tariful prevăzut de normele poștale în vigoare.

B. Ștampile tarifare nominative în serie - pentru cărți poștale (generația I)

La acel moment în depozite se aflau câteva zeci de mii de cărți poștale, tipărite deja după declararea suveranității Republicii Moldova, piese ce conțineau o marcă fixă imprimată „Stema Republicii Moldova”, cu valoarea nominală de 25 cop. S-a considerat oportun ca în primul rând să se elaboreze o ștampilă tarifară, care să reflecte nominalul de **1,75 rub**, adică diferența necesară pentru a atinge nivelul tarifului stabilit pentru circulația poștală a unei cărți poștale: **0,25 cop (marca fixă) + 1,75 rub (ștampilă**

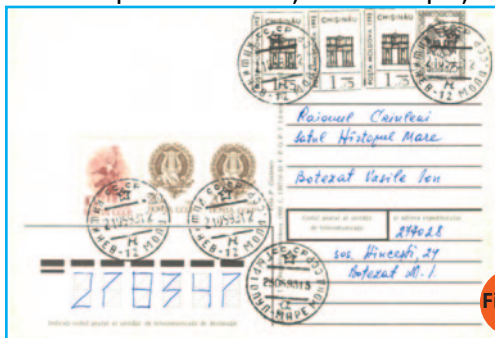

Fig. 12

Fig. 13

philatelica.ro serie nouă

tarifară) = 2 ruble, cât prevedea taxa poștală. Există piese, care conțin amprente realizate cu tuș negru (Fig. 12), albastru, roșu (Fig. 13) și maro.

Pe lângă francaturi simple se cunosc și multiple, spre exemplu: 3 ștampile tarifare (3 x 1.75), suplimentat cu mărci sovietice, astfel asigurându-se tariful pentru cartea poștală recomandată (6.00 rub.).

Concomitent s-a elaborat o ștampilă cu tariful 1.95 (rub.) - pentru centrul poștal raional Soroca (Fig. 14), deoarece existau 2 cărți poștale cu imaginea orașului, întregurile poștale având imprimată marca fixă de 5 cop.

Alte 29 ștampile tarifare (Tabel nr. 2), care aveau gravată indicația 1.96 (rub.), erau destinate utilizării în centrele de poștă Chișinău, Bălți, Bender, Tiraspol, Anenii Noi, Cahul, Camenca, Căinari. Călărași, Căușeni, Cimișlia, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hâncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnîța, Orhei, Rezina, Râșcani, Soroca, Strășeni, Telenești, Ungheni, Vulcănești. Din analiza pieselor circulate poștal constatăm că aceste ștampiluri s-au folosit pentru francarea corespondenței până la modificarea tarifului poștal.

La elaborarea machetelor ștampilelor s-a recomandat utilizarea unor elemente locale, care să le deosebească. În final s-a obținut o varietate largă de ștampile, ce suplimentau valoarea mărcii imprimate până la taxa prevăzută.

Se pare că perioada de utilizare a acestora este diferită, în unele cazuri fiind relativ scurtă, probabil, acest fenomen explicându-se prin termenii de executare a ștampilurilor respective, factor care a influențat și tirajele. Menționăm un detaliu: în același timp în unele oficii poștale nu se mai utilizau mărcile sovietice - probabil că acestea lipseau sau o fi existând și alte motive, așa că expedierile recomandate se făceau chiar fără a suplini diferența în tariful poștal.

Desigur, cea mai mare parte a pieselor comercializate și, probabil, circulate poștal, au fost francate cu o singură ștampilă tarifară, aceasta fiind aplicată, de regulă, alături de marca fixă a întregului poștal - ca dovadă a suplinirii taxei poștale (Fig. 15 ... Fig. 17).

Se știe că în perioada sovietică, iar apoi, prin tradiție, și în primii ani ai Moldovei independente, era obligatoriu ca ștampilă să fie clar aplicată pe marca poștală (în cazul nostru - pe amprenta ștampilei, care executa rolul unei mărci adezive), deoarece regulamentul poștal în vigoare prevedea admisibilitatea decupării mărcii fixe și reutilizarea ei în calitate de francatură. În cazul nostru (Fig. 18, Fig. 19), o amprentă clară a ștampilei calendaristice ne permite să urmărim cum, unde și când a fost depusă piesa respectivă pentru a intra în traficul poștal.

La solicitarea filateliștilor, la Chișinău, Bălți și Tiraspol s-au folosit trei tipuri de tuș - negru, roșu și albastru, din aceste considerente există piese la care amprentele ștampilelor sunt în aceste culori (Fig. 20, Fig. 21, Fig. 22 - colecția László Kállai).

nr. 6(62) / ianuarie - martie 2021

filatelie tradițională

Tabel nr. 2

CHIȘINĂU POSTA MOLDOVA 1993 1.75	SOROCA POSTA MOLDOVA 1993 1.95	ANENII NOI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	BĂLȚI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	BENDER POSTA MOLDOVA 1993 1.96	CAHUL POSTA MOLDOVA 1993 1.96
CAMENCA POSTA MOLDOVA 1993 1.96	CAINARI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	CĂLĂRAȘI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	CAUȘENI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	CHIȘINĂU POSTA MOLDOVA 1993 1.96	CIMIȘLIA POSTA MOLDOVA 1993 1.96
DONDUȘENI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	DROCHIA POSTA MOLDOVA 1993 1.96	EDINEȚ POSTA MOLDOVA 1993 1.96	FĂLEȘTI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	FLOREȘTI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	GLODENI POSTA MOLDOVA 1993 1.96
HÂNCEȘTI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	IALOVENI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	NISPORENI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	OCNÎȚA POSTA MOLDOVA 1993 1.96	ORHEI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	RÂȘCANI POSTA MOLDOVA 1993 1.96
REZINA POSTA MOLDOVA 1993 1.96	SOROCA POSTA MOLDOVA 1993 1.96	STRĂȘENI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	TELENEȘTI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	TIRASPOL POSTA MOLDOVA 1993 1.96	UNGHENI POSTA MOLDOVA 1993 1.96
VULCĂNEȘTI POSTA MOLDOVA 1993 1.96	BĂLȚI POSTA MOLDOVA 1993 1.97	CHIȘINĂU POSTA MOLDOVA 1993 1.97	TIRASPOL POSTA MOLDOVA 1993 1.97	Tabelul 2	

Detalii tehnice: 1.75 - 15,5 x 24,5 mm
 1.96 - 15,0 x 24,5 mm (excepție: Căinari, Călărași, Vulcănești)
 1.96 - 15,0 x 23,0 mm (Căinari, Călărași)
 1.96 - 15,5 x 26,0 mm (Vulcănești)
 1.97 - 15,5 x 24,5 mm (Chișinău) 1.97 - 16,5 x 24,5 mm (Bălți, Tiraspol)

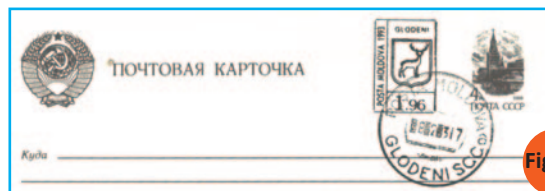

Fig. 15

Fig. 16

Fig. 17

Fig. 14

Fig. 18

Fig. 19

Fig. 20

Fig. 21

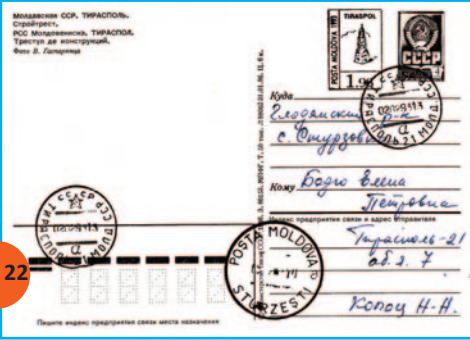

Fig. 22

Fig. 23

Fig. 24

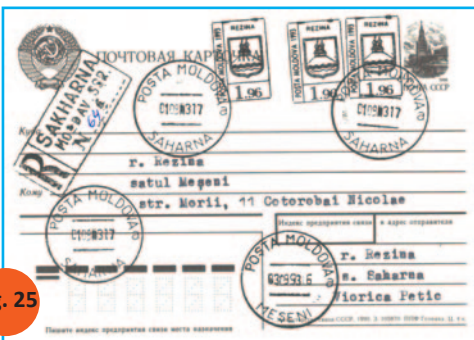

Fig. 25

Fig. 26

recomandate, dar în acest caz s-au adăugat timbre sovietice - pentru a suplimenta suma până la 6 rub. (Fig. 23, Fig. 24)

Însă există și piese, care având aplicate ștampile (1.96 x 3 +4 sau 5 kop. marca fixă) nu au aplicate mărci pentru a suplini tariful pentru o trimitere recomandată. Probabil, fenomenul se explică prin lipsa mărcilor în ghișeul respectiv, care comercializa piesele astfel francate, iar serviciile de expediție le acceptau în forma lor reală (Fig. 25, Fig. 26).

Există multe piese cu câte trei amprente ale ștampilelor tarifare, o asemenea practică fiind atestată pentru centrele de poștă Anenii Noi, Bălți, Ocnița, Orhei, Râșcani, Rezina.

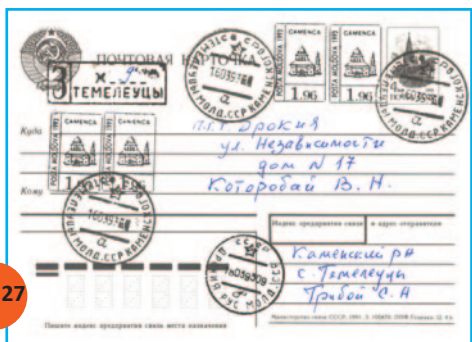

Fig. 27

Fig. 28

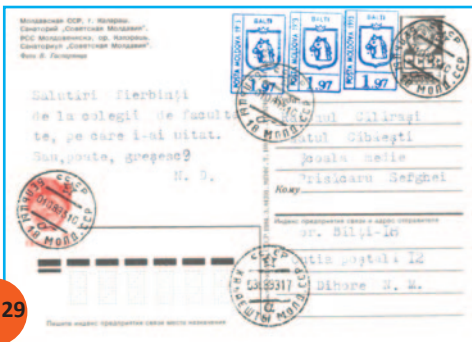

Fig. 29

Fig. 30

Fig. 31

Fig. 32

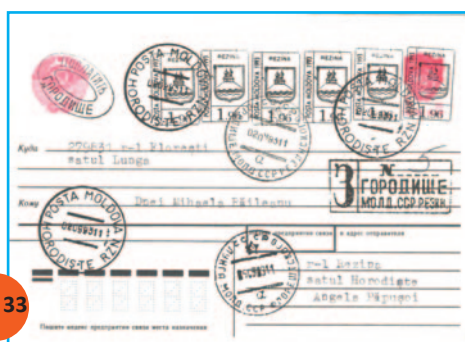

Fig. 33

Se cunoaște o piesă, căreia, în calitate de francatură, i s-au aplicat 4 ștampile tarifare Camenca, fiind expediată „Recomandat” prin OP Temeleuți, raionul Camenca, în orașul Drochia (Fig. 27).

În aceeași perioadă au existat și trei ștampile tarifare cu nominalul **1.97 (rub)**, care erau destinate pentru francarea suplimentară a cărților poștale ilustrate sovietice, cu imagini din Chișinău, Bălți (Fig. 28 ... Fig. 30) și Tiraspol (Fig. 31, Fig. 32). Aceste piese se întâlnesc în trei variante: cu tuș negru, roșu, albastru. Dacă la Chișinău și Bălți asemenea piese au circulat fără probleme, rămâne problematică utilizarea ștampilei 1,97 (rub) la Tiraspol, din cauza disensiunilor politice, deși, se pare, poșta locală nu a ratat ocazia de a acumula mijloace, folosind ștampila, poate că o fi făcut-o pentru satisfacerea intereselor filateliștilor. Se pare că în anumite centre de poștă ștampilele tarifare respective au fost utilizate

nr. 6(62) / ianuarie - martie 2021

și pentru francarea plicurilor. Iată, spre exemplu, cum arată plicul unei scrisori recomandate, expediate prin OP Horodiște, raionul Rezina, în satul Lunga, raionul Florești (Fig. 33).

La momentul elaborării lor, ștampilele tarifare de inflație au suplinit din plin funcția mărcii poștale, asigurând traficul poștal normal în cadrul republicii, iar în unele cazuri - și al corespondenței internaționale.

continuare în numărul următor

► **pe scurt: TimFilEx 2021** ►

Expoziție filatelică națională „Timișoara industrială”, organizată de FFR prin Asociația Filatelică Timișoara în colaborare cu Universitatea de Vest Timișoara, Universitatea Politehnică Timișoara, Consiliul Județean Timiș, în perioada 8 - 10 octombrie 2021. Termen înscriere: 15 iulie 2021.

(Marius MUNTEAN, mariusvasilem@yahoo.com)

10 ani de la prima ediție a Zilei Culturii Naționale

Samuel PASCARIU, galianosamuel@yahoo.com

La 7 decembrie 2010, Parlamentul României adopta legea nr. 238 de instituire a Zilei Culturii Naționale, sărbătoare de mare însemnătate spirituală pentru întreaga țară:

"Articolul 1: Se declară ziua de 15 ianuarie Ziua Culturii Naționale.

Articolul 2: (1) Autoritățile administrației publice centrale și locale sprijină material și financiar organizarea de manifestări cultural-artistice și de acțiuni social-culturale dedicate sărbătoririi acestei zile. (2) Ministerul Culturii și Patrimoniului Național elaborează, în colaborare cu reprezentanții organismelor deconcentrate, un ghid anual al manifestărilor dedicate acestei sărbători.

Articolul 3: Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune vor realiza și vor include în programele lor emisiuni dedicate acestei zile. Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată".

Ulterior, la 15 ianuarie 2011, se sărbătorește "oficial", prima ediție a acestei Zile concomitent cu aniversarea poetului Mihai Eminescu, *Luca-fărul Poeziei Românești*.

Mărcile poștale, ce au ca subiect principal portretul lui Mihai Eminescu (1850-1889), au apărut încă din anul 1939, când au fost emise cele două timbre la comemorarea poetului, însă prima marcă poștală dedicată acestei sărbători a apărut în anul 2014, când Romfilatelia a emis marca de 9,10 lei. Timbrul emisiunii reproduce imaginea unui portret al poetului Mihai Eminescu aflat în galeria de tablouri a Academiei Române. Colița emisiunii, mult comentată de filателиști a fost supusă mai multor critici în urma unei greșeli de tehnoredactare din partea machetatorilor.

La 15 ianuarie 2020, apare emisiunea de mărci poștale *"Cupluri celebre. Poezia dragostei"*, emisiune ce conține două timbre. Primul îl are în prim plan pe Mihai Eminescu iar în planul 2 pe Veronica Micle - marca având valoarea de 5 lei, în timp ce timbrul 2 o are în prim plan pe Veronica Micle iar în planul 2 pe Mihai Eminescu. Emisiunea s-a bucurat de un succes adevărat, realizându-se diferite efecte filatelice (ilustrate maxime, plicuri ocazionale).

Anul acesta la aceeași dată, a fost emisă emisiunea de mărci poștale *"Ziua Culturii Naționale. 150 de ani de la prima serbare a românilor de pretutindeni"*, emisiune ce conține 3 valori pe care sunt reprezentați: Mihai Eminescu (2,70 Lei), Ioan Slavici (8,50 Lei), Ciprian Porumbescu (10,50 lei) - a se vedea *coperta 1*.

Ca de fiecare dată, pentru a marca memoria celui ce a fost cel mai mare poet român, Asociația

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

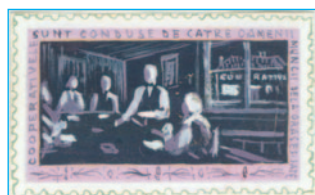
Filateliștilor din Botoșani a realizat o ștampilă ocazională de diametru 34 mm (*coperta 1*), care se circumscrie contribuției Asociației la implicarea acesteia în sfera socio-culturală și pentru a promova această pasiune. Ștampilă s-a aflat în data de 15 ianuarie 2021 la oficiul poștal BOTOȘANI 2, pentru a oblitera trimerite poștale din acea dată.

Într-o strânsă și frumoasă colaborare între Biblioteca Județeană "Mihai Eminescu" Botoșani și Asociația Filateliștilor Botoșani, instituția de cultură a realizat un tiraj limitat, aprobat de directorul instituției de cultură, doamna prof. Ersilia Iacob și de custodele Cabinetului de Numismatică și Filatelie domnul Mihai C.V. Cornaci, 15 plicuri ocazionale, utilizând aceeași ștampilă aniversară. Plicul machetat de Samuel Pascariu are, în prim plan, actul legii care instituie Ziua Culturii Naționale (*Fig. 1*). Materialul filatelic a fost oferit unor oameni de cultură și unor colecționari. Plicul Asociației Filateliștilor realizat în 15 exemplare conține o compoziție grafică pe care se află portretele lui Ștefan Luchian, George Enescu, Nicolae Iorga și Mihai Eminescu (*Fig. 2*). Un alt model de plic ocazional pe care s-a utilizat ștampilă ocazională emisă de Asociația Filateliștilor Botoșani, a fost realizat cu ajutorul Companiei Naționale Poșta Română - serviciul MyLetter (<https://www.posta-romana.ro/myletter.html>) - *Fig. 3*.

Completări la un articol * / Additions to an article *

Francisc AMBRUȘ

Uneori este dificil să reconstituim trecutul filateliei românești și orice informație nou găsită reprezintă o provocare pentru cercetători. În urmă cu 8 ani, fiind colecționar de timbre fiscale, mi-a fost oferit un set de probe și machete ale unor viniete poștale mai puțin cunoscute. Fiind recente, și considerând că materialul complementar va fi ușor de găsit, am încercat să le prezint într-un exponat la clasa *Un Panou*. Sincer, fără ajutorul regretatului filatelist Teodor Melnic - Ghiață, nici până în ziua de azi nu aș fi reușit. Surpinderea noastră a fost atunci când am început să căutăm material din acea perioadă (anul 1958). În acel an 1958 filiala A.F.R. București a primit autonomie și s-a înființat cercul filatelic CENTROCOOP cu prilejul celui de-al III-lea Congres al Cooperăției de Consum², 5-7 decembrie 1958. Din inițiativa și cu sprijinul direct al cercului filatelic au fost emise un set de 5 viniete dantelate¹ (Fig. 1 și Fig. 2, două desene cu diferite alegorii despre schimbul de mărfuri dintre sat și oraș în culorile albastru și oliv) și un desen cu insigna congresului (Fig. 3)², cât și 3 întreguri poștale³ motivul central fiind reprezentat de insigna congresului. Nimeni nu ar fi crezut că acele aparent banale viniete, menționate într-un articol² din catalogul expoziției "20 de ani de activitate în Asociația Filateliștilor din România", că "au avut o circulație masivă", să fie foarte greu de găsit pe piața colecționarilor. După mai bine de un an de la startul acestui proiect, am reușit să finalizez exponatul care a și fost medaliat cu medalie în rang de *Vermeil* la expoziția BALKANFILA 2014,

Machete neaprobate executate în acuarelă de maestrul Ion Dumitrana, unul dintre cei mai de seamă gravori și machetatori ai Fabricii de Timbre București.

Unapproved projects executed in watercolor by Master Ion Dumitrana, one of the most important engravers of Bucharest Stamps Factory.

* Dobrescu, Dan N.; Dobrescu, Andrei Gabriel - *Reconstituirea unui eseu din anul 1958 / The reconstruction of an essay from 1958*, philatelica.ro serie nouă, II, 4(60)/2020, C2
¹ Cojocar, Mihai - *Catalogul timbrei fiscale și a vignetelor românești*, București 2012

² Catalogul expoziției filatelice "20 de ani de activitate în Asociația Filateliștilor din România", 3-9/12/1978

³ Săvoiu, Emanoil Alexandru - *Romanian postal stationery 1957-1959*, AXA Botoșani, 2020

⁴ CONSINCOOP - CSN Meridian - <http://www.scribd.com/doc/54291186/Cons-in-Coop-Evolutia-in-Timp-a-Cooperatiei-de-Consum>

chiar dacă vinietele poștale erau un subiect controversat și nu erau considerate material filatelic decât pentru clasa OPEN. Exponatul se află acum în colecția Muzeului Recordurilor Românești și în curând va putea fi vizionat integral pe panourile dedicate clasei de timbre fiscale. În continuare am să prezint machetele și probele vinietelor cât și cele 3 întreguri emise cu acel prilej. Vinietele emise, atât circulat cât și cele neuzate, se dovedesc a fi destul de rare. Le urmăresc în continuare și în afară de aproximativ 50-100 de vignete și 2-3 întreguri poștale, nu am mai văzut nimic nou pe piața *online* sau prin cluburi. Informațiile despre tiraje sunt încă o necunoscută. Tipărirea în heliogravură este posibil să se fi efectuat în coli de 50 timbre 10x5, cele mai mari formațiuni cunoscute fiind blocuri de 25 cu margine sau colț de coală atât din partea superioară cât și din partea inferioară. Cu acordul actualului proprietar al colecției, prezint materialul existent, cu speranța ca în viitor să apară și alte informații noi.

Propaganda cinderellas and stationery made from the initiative and direct support of CENTROCOOP philatelic group⁴ established December 1958, shortly after the Bucharest branch of the Romanian Philatelic Association received autonomous status. Dedicated to the Third Congress of Consumers' Cooperatives, they were issued during the Congress between 5-7 December 1958. They were printed by heliogravure at the Stamps Factory in Bucharest on white or coloured paper without watermark. The project was made by engraver Ion Dumitrana (b. 1923 - d. 1976).

Modelul 1: Probe de planșă / culoare pe diferite tipuri de hârtie.

1st Design: Plate / color proofs on different type of paper.

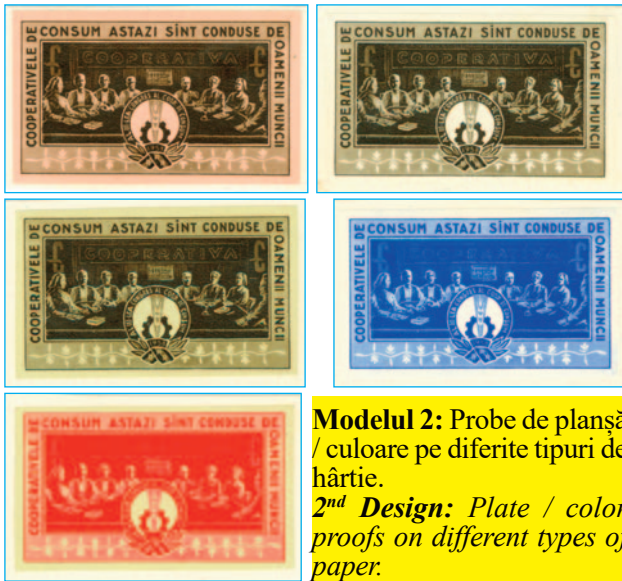

Fig. 1: Primele două modele, emise, dantelate 13¾ : 13½
First two designs, issued, perforated 13¾ : 13½

Modelul 2: Probe de planșă / culoare pe diferite tipuri de hârtie.
2nd Design: Plate / color proofs on different types of paper.

Fig. 2:
Modelul 3, emis, dantelat 13¾ : 14½
3rd Design, issued, perforation 13¾ : 14½

Modelul 3: Probe de planșă / culoare
3rd Design: Plate / color proofs

Fig. 3:
Insigna congresului
Congress badge

Emisiunea de întreguri poștale / Postal stationery issue

Vinietele congresului utilizate pe corespondență
Congress vignettes used on correspondence

In memoriam

Tiron MARTIN (17.02.1934 - 22.12.2020)

urmare de pe coperta 1

A plecat, răpus de boala anului, Covid, puține zile după ce soția dânsului a fost răpusă de același virus.

Viața sa a fost strâns legată de cea a Asociației Filatelice Timișoara. Timp de 24 de ani a fost președintele Asociației (1979- 2003), după ani în care a fost vicepreședinte și înaintea unor ani în care a fost Președintele nostru de onoare.

A văzut mișcarea filatelică în perioada ei de creștere, când în oraș erau 13 cercuri filatelice, toate cu mai mult de 100 de membri, iar în județ numărul filateliștilor depășea 7.000. Din respect pentru ei și pentru pasiunea noastră comună s-a ocupat de asigurarea bazei materiale necesare desfășurării activității cercurilor, a organizat,

cu colectivul de atunci expoziții naționale și internaționale având mereu în minte exemplul înaintașilor. Anii 80 au reafirmat Timișoara ca un centru de marcă al filateliei românești și de ce nu europene. Expoziții naționale se succedau an de an (de tineret, de marcofilie, dedicate evenimentelor zilelor acelea), se nășteau expoziții specializate gen *Natura*, pe care, după patru decenii am avut privilegiul să le sărbătorim în prezența câtorva inițiatori, primul dintre ei fiind Martin Tiron. Orașul filatelic era înfrățit, prin expoziții, cu Courbevoie din Franța, era parte din "cele cinci orașe" în care se organizau expozițiile frățești. Apoi, Timișoara a fost gazdă, în 1986 a bilateralei România- Cehoslovacia, la care a participat președintele FIP din acea vreme, dl Dvoracek. La toate aceste manifestări, discret, cu bunsimțul care l-a caracterizat întreaga viață, cu puterea organizatorică pornită din exemplul personal, la toate acestea, autor principal a fost Martin Tiron. Cercurile își afirmau puterea, sau independența. Toate aveau sute de membri. ISIM - ul, ultimul venit, cel mai mic și cel mai tânăr avea 108 membri. Un sfat, un ajutor, primeau întotdeauna de la centru. Iar 7.000 de

oameni erau convinși că filatelia nu este doar o investiție ci și o pasiune de urmat. A urmat declinul filateliei pe plan local și național; chiar și așa pasiunea a alimentat tot ce a făcut.

Mai mult de un deceniu s-a ocupat, singur aproape de "Buletinul ABB". Poate primul periodic de valoare, de studio, din filatelia românească de după revoluție. A urmat "Istoria filateliei în Timișoara și împrejurimi", citată mereu în *Istoria Mișcării Filatelice* a d-lui Cristian Scăiceanu și apreciată ca "Foarte bună" apărută în 2003. A știut întodeună ce au realizat înaintașii și nu a vrut ca noi, cei de azi să nu ne ridicăm la înălțimea lor.

Un corolar al întregii activități a fost Expoziția "Centenarul filatelic timișorean". Peste 600 de fețe de panou, delegați din toată țara și din străinătate, unul mai simandicos decât altul. Una din cele mai mari expoziții filatelice din România, organizată, de AF Timișoara și Martin Tiron.

S-a retras din conducerea Asociației, rămânând "președinte de onoare". A impulsionat însă în permanență activitatea noastră, susținând cu energie orice activitate. Expozițiile "Istoria", "Ziua Europei" i se datorează. Distincțiile pe care Asociația le-a primit de la primăria Timișoara, Consiliu Europei sau Episcopatul Romano Catolic au în substrat activitatea dânsului. Nu am putut ridica piciorul de pe pedală în Timișoara din cauza dânsului. "Nu se poate să nu marcăm evenimentul". Punct și de la capăt.

A lăsat în urma sa cărți care vor marca ani buni filatelia timișoreană: *Contribuții la Istoria Poștei în Direcția Regională Timișoara*, Ed. Eurostampa 2008 (Tiron Martin, Dan Toldan); *Istoria Poștei în Direcția Regională Timișoara*, Ed. Eurostampa 2012 (Tiron Martin, Dan Toldan); *110 ani de filatelia timișoreană*, Timișoara 2012 (Tiron Martin, Marius Muntean); *Colaborare transfrontalieră în filatelia*

afiș, ex. colecția Tiron Martin

In memoriam

Av. Antoaneta Valeria SCĂRLĂTESCU (16.11.1927 - 19.01.2021)

urmare de pe coperta 1

Între aceste date a fost fiică, soră, studentă, telegrafist în cadrul Poștei Române, actor amator apoi absolvent al Universității București - Facultatea de Drept, soție, mamă, notar, judecător la Câmpulung Muscel și Pitești, avocat la Câmpina și București; a fost consilier juridic și a ajuns șeful Oficiului Juridic într-un minister. A fost avocat prin vocație. A călăuzit pașii multor avocați în devenire; în fișa postului de OM a bifat permanent respect față de semenii și profesie și a fost în competiție cu sine însăși.

A fost bunică, partener de taină și tovarăș incomparabil în excursii pentru nepoate.

Ca hobby, a continuat și dezvoltat preocuparea tatălui său pentru cultură și maximafilie, pentru cunoașterea și recunoașterea complexității acesteia; a pledat cu zestrea de documente moștenite de la Grigore Scărlătescu, pasionat

colecționar, pe care le-a promovat prin articole, participări la expoziții naționale și internaționale (1997, Expoziția bilaterală de maximafilie Moscova - București, medalie de Aur), precum și publicare de carte.

A avut onoarea de evolua înconjurată de o pleiadă de distinși maximafiliști cu recunoaștere internațională.

A fost lumină și iubire pe care a dăruit-o tuturor.

Scărlătescu rămâne denumirea unei glorioase dinastii - care se întinde de-a lungul a trei secole, la confluența mileniului al doilea cu cel de-al treilea - în practica, arta și știința colecționisticii de ilustrate.

Dumnezeu s-o odihnescă în pace în veșnicia Sa!

Georgeta Alexandra STĂNCESCU

(preluat din <https://srmdvn.blogspot.com/2021/02/doamna-maximafiliei-romanesti-s-mutat.html>)

Data timpurie pentru o carte poștală cu marcă fixă de 80 B

Alăturat prezentăm o carte poștală, cu marcă fixă 80 B albastru-verziu, emisă în anul 1958, circulată de la SIBIU 1 -3. VI. 958 la München (RFG). Este o dată timpurie (3 iunie 1958) vis-a-vis de cea prezentată anterior* (16 septembrie 1958). Aceasta reconfirmă încă odată că aceste cărți poștale au circulat internațional.

ing. Emanoil SĂVOIU

* Săvoiu, Emanoil - O carte poștală cu marcă fixă de 80 B circulată internațional, philatelica.ro serie nouă, II, 4(60), iulie - septembrie 2020, 21

Timișoreană, Ed. Eurostampa Timișoara 2014 (T. Martin, M. Muntean); *Timișoara în Filatelie*, Ed. Solness Timișoara 2016 (M. Muntean, T. Martin,); *Personalități Bănățene în Filatelie*, Ed. Solness Timișoara 2017 (M. Muntean, T. Martin).

Expozant de valoare, a participat la multiple expoziții de cel mai înalt grad. Conștient de valoarea informativă și formativă a filateliei, a întocmit un număr impresionant de exponate, o paletă vastă de teme și abordări. În holul Poștei Centrale, de decenii deja, așteptând să trimiți o scrisoare puteai admira exponate adecvate perioadei din an, toate, marca Martin Tiron. Avea încă multe planuri. Colecția de corespondență filatelică din Banat aștepta să fie reunite între paginile unui album.

“Trebuie să privim înapoi, să vedem ce a reprezentat filatelia, ce oameni au fost angrenați în pasiunea noastră comună, pentru a putea privi spre viitor, spre cei ce vor prelua de la noi microbul”.

A lăsat un gol imens în sufletele noastre. A fost un coleg, părinte, îndrumător, prieten. Prefer să ni-l amintim așa cum a fost, cum a trăit, cu gândul la familie, la prieteni și la pasiunea minunată care este filatelia. Dacă vom reuși să ne desprindem de pandemia ce ne macină viețile, expoziția din octombrie va avea un premiu special, pe care îl vom institui cu toată dragostea: **premiul Martin Tiron**. Pentru că nu îl vom uita.

Dumnezeu să-l odihnescă în pace în veșnicia Sa!

Marius MUNTEAN

„Motive norvegiene” pe ruta nordică în 1916

Cristian Andrei SCĂICEANU

După cum bine se știe, în anii Primului Război Mondial, rutele poștale normale au fost perturbate de starea de beligeranță care cuprinsese Europa. Din cauza războiului au fost folosite alte rute poștale decât cele normale. Acestea au avut un caracter evolutiv, fiind condiționate de mai mulți factori și prezintă multe aspecte particulare.

Principala cale de comunicare a României cu Occidentul era prin nordul Europei. Ruta pleca din Marea Britanie, traversa peninsula scandinavă, ajungea în capitala Rusiei, la Petrograd, și de aici în România. Este cunoscută sub numele de „ruta nordică”.

Scrisoarea pe care o prezentăm în Fig. 1 și Fig. 2 (colecția autorului) ne oferă informații interesante despre această rută pe sectorul norvegian. Piesa filatelică în cauză, o trimitere comercială, este o scrisoare recomandată cu valoare declarată de 60 de lire sterline (echivalentul a 600 de ruble) și a fost expediată la 24 martie 1916 din Manchester, cu destinația București. Pentru expedierea scrisorii a fost folosit un întreg poștal britanic pentru trimiteri recomandate, cu marcă fixă embosată de 3 pence. Pentru a completa tariful de trimitere externă cu valoare declarată au fost adău-

gate 2 timbre de 6 pence și câte unul de o jumătate de penny și de un penny. În total 16,5 pence, în vechiul sistemul britanic pre-decimal (pounds, shillings, pence, unde 12 pence = 1 shilling și 20 shillings = 1 pound). Obliterarea timbre-

lor a fost făcută cu o ștampilă ovală „REGISTERED /24 MR 16/ MANCHESTER” (Fig. 1), iar pe verso (Fig. 2) a mai fost aplicată o ștampilă circulară „REGISTERED/MANCHESTER” foarte slab imprimată.

Scrisoarea a traversat Marea Nordului de la Newcastle la Bergen, în Norvegia, cu unul din vasele norvegiene care făceau curse regulate pe acest traseu. Faptul este atestat de cele două ștampile ale biroului poștal ambulant maritim Bergen-Newcastle, aplicate pe verso (Fig. 2) cu textul „BUREAU DE MER/ DE NORVEGE/ BERGEN - NEWCASTLE”. Data ștampilei este parțial ilizibilă, a doua cifră a zilei nefiind imprimată. Oricum este clar că traversarea a avut loc în luna martie în intervalul 25-29.

Tot pe verso mai este o ștampilă norvegiană cu textul „KONGSVINGERB. POSTEXP. B”. Și la această ștampilă a doua cifră a zilei este parțial imprimată, astfel că data nu poate fi determinată cu precizie: „2?. III. 16”. Ștampilă a fost folosită de biroul poștal ambulant feroviar care funcționa pe calea ferată din sudul țării, numită Kongsvingerbanen, care lega capitala Oslo prin Lillestøm - Kongsvinger de frontiera

Fig. 1

Fig. 2

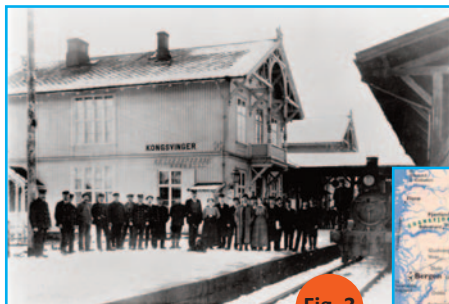

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

suedeză (Fig. 3 - sursa internet). Portul Bergen era legat de Oslo prin calea ferată Bergenbanen, situată la cea mai înaltă altitudine din Europa și fiind printre cele mai frumoase căi ferate (Fig. 4 - sursa internet). Pe teritoriul norvegian avem două ștampile de poștă ambulantă, una maritimă și una feroviară (Fig. 5 - sursa internet).

Mai departe scrisoarea a străbătut teritoriul Suediei. Din păcate nicio ștampilă nu s-a aplicat pe acest segment și nu avem informații despre ruta parcursă până la Petrograd, capitala Rusiei din acea vreme. Nu este clar dacă ștampilă de tranzit Petrograd 22 martie 1916 (stil vechi) a fost aplicată la sosirea din Suedia sau la plecarea spre România. Nici în România nu au fost aplicate ștampile de sosire și nu putem determina data când scrisoarea a ajuns la București. Pe tot parcursul corespondenței nu au fost aplicate ștampile de cenzură. Ruta nordică a fost lungă, complicată și variabilă în timp. Cu toate acestea, cel puțin pentru sectorul norvegian avem, prin scrisoarea prezentată mai sus, câteva informații noi și interesante.

Un rebut interesant

An Interesting Printers' Waste Item

Iulian Dumitru CHERATA

Fig. 2

Fig. 1

Piesa ilustrată în Fig. 1 (fostă în colecția ing. Chris Trevers) prezintă un caz spectaculos de rebut. Cartea poștală / întregul poștal de 5 bani albastru 'Spic de grâu' (1894) are un tipar cvintuplu: un tipar triplu în poziție normală, un tipar oblic la 17° și un tipar răsturnat.

Două piese similare au fost menționate și ilustrate în literatură¹: una cu tipar triplu (dar descrisă ca "impresiune dublă") și o alta cu tipar dublu, unul în poziție normală și celălalt răsturnat (descrisă ca "impresiune dublă tête-bêche").

La acest tip de carte poștală n-au fost descrise perechi sau multipli. De asemenea, nu este cunoscută structura planșei / planșelor de tipar, respectiv a colii / colilor tipărite.

Această piesă ne oferă însă câteva indicii. Timbrul fix de 5 bani în poziție normală este de tip 1 (3 linii verticale în coloana din stânga), iar cel din poziția răsturnată este de tip 2 (o linie în coloana din stânga) - Fig. 2. Aceasta dovedește că cel puțin un tiraj a fost tipărit cu o planșă conținând ambele tipuri. Mai mult, datorită tiparului oblic, fragmente din cărțile poștale adiacente sunt vizibile în partea superioară și inferioară dreaptă, distanța orizontală între două steme fiind de 112 mm și distanța verticală dintre două timbre fixe fiind de 66 mm.

Piesa este importantă pentru că dovedește că s-a folosit o planșă conținând clișee de marcă fixă de tipuri diferite și deoarece arată distanța dintre piesele învecinate.

¹ Săvoiu, Emanoil Alexandru- *Romanian Postal Stationery 1870-1927, second edition revised and added*; AXA, 2016, pg. 62-63

The item pictured here (Fig. 1, ex Chris Trevers collection) shows a quite dramatic example of printers' waste. The 5 bani blue "Wheat ear" (1894) stationery postal card shows a fivefold print: a triple print in normal position, an oblique print at 17° and an inverted print.

A couple of similar items have been mentioned and pictured in the literature¹: one with a triple print (but referred to as a "double impression") and another with double print, one normal and one inverted (described as "double tête-bêche impression").

No pairs or other multiples are recorded for this type of postcard. The configuration of the plate(s) and resultant sheet(s) of cards is unknown. However, the item featured here provides some clues.

It should be noted that the indicium (printed stamp) in the normal position was printed from a die 1 cliché (three lines in the column at left) and the one in the inverted position is from a die 2 cliché (one line in the left column) - Fig. 2. This shows that at least one printing was from a mixed die plate. Furthermore, due to the oblique print, adjacent fragments from neighbouring cards are visible at top and bottom on the righthand side, the horizontal distance between two coats of arms is 112 mm and the vertical distance between the two indicia is 66 mm.

This item is important because it proves that a plate comprising different die clichés was used and also because it shows the distance between neighbouring subjects.

The author wishes to thank Dr. Tim Huxley for proofreading the English version of the article.

La Sibiu, după Expo „UN PANOU” 2020

Nu a căzut cortina, nu s-a stins ecoul (I)

Av. Leon IANCOVICI
iancovicileon@yahoo.com

Ne-am obișnuit, parcă, atunci când citim cronică de final a unui eveniment cultural, să fim avertizați că, gata, „a căzut cortina”, ba chiar „s-a stins ecoul”, Măhnire, melancolie, poate chiar și o lacrimă.

Din contră, nu același lucru putem scrie despre Expoziția filatelică națională cu participare internațională „UN PANOU”, organizată la Sibiu în perioada 23-25 octombrie 2020. Nu am scris „desfășurată”, pentru că adevărata „desfășurare de forțe” a început cu mult mai devreme, prin grija Asociației Filateliștilor din județul Sibiu (președinte prof. Nicolae Salade), a Primăriei Municipiului Sibiu (primar Astrid Cora Fodor), a Bibliotecii județene „ASTRA” (director Silviu Borș) și a Societății Române de Maximafilie „dr. Valeriu Neaga” - SRMDVN (președinte interimar prof. Nicolae Salade), cu concursul Poștei Române, al S.C. ROMFILATELIA S.A. și a Federației Filatelice Române. Totul, în condițiile de o vitregie extremă în care întreg mapamondul era - și încă mai este - practic paralizat din cauza teribilei pandemii STARS2.

Lumea filatelică, bună, nu s-a lăsat așteptată, ceea ce s-a reflectat în numărul mare de exponate înscrise în competiție [143], dintre care 136 în concurs. Remarcăm cu satisfacție, dar și cu încrederea că filatelia va propăși prin tânăra generație deja prezentă în număr mare cu exponate proprii la Clasa Tineret (17 expozați). Iar când vorbim despre „lumea filatelică bună”, care și-a trimis reprezentanții în competiție ne referim la Slovenia, România, Austria, Serbia, Ungaria, Spania, Slovacia, Germania, Republica Moldova, Polonia, Franța, Italia, Brazilia, Luxembourg, Belgia.

Specificul expoziției (Clasa „Un Panou”) a permis fiecărui concurent să își prezinte colecția în competiție pe un număr restrâns de pagini de expunere (16, față de 80 la expozițiile obișnuite), ceea ce a constituit un avantaj pentru concurenții cu colecții mai reduse, dar și un real impediment, întrucât - potrivit reglementărilor Federației Internaționale de Filatelie (F.I.P.) - subiectul expus a trebuit să fie extrem de concis.

Nu ne-am propus să facem un examen al jurizării, dat fiind că persistă prevederea regulamentară potrivit căreia hotărârile juriului sunt, în primă instanță, definitive și inatacabile. Spre satisfacția expozaților, au fost acordate 6 diplome în rang de medalie de Aur, 15 Vermeil Mare, 21 Vermeil (a se vedea palmaresul prezentat la pagina 14), 14 Argint Mare, 40 Argint, 25 Bronz-argintat și 12 Bronz.

nr. 6(62) / ianuarie - martie 2021

Sursa: Tribuna, 23.10.2020

Ilustrația oferită prin grija d-lui Prof. Victor Necolau

Clasa cea mai disputată, cu 39 exponate provenind din 9 țări a fost Maximafilia, urmată de Filatelie Tematică cu 33 concurenți din 7 state.

În raport cu condițiile restrictive ale regulamentului, remarcăm strădania majorității expozaților de a prezenta exponate consistente, unele dintre ele de mare actualitate. Exemplificăm exponatul intitulat „Pandemia 2020” (medalie de Argint) întocmit de colecționarul Țigla Erwin Josef (România), care a reușit să prezinte în premieră piese filatelice emise recent de administrațiile poștale din toată lumea pentru a marca evenimentul. Exponatul d-lui Nicolae Salade (România) a reușit să facă cunoscută pe un spațiu expozițional restrâns „Barza albă” minune a faunei (Vermeil Mare, 86 puncte). Alte trei exponate, din Republica Moldova ne-au atras în mod deosebit admirația. Este vorba despre „Istoria dezvoltării aviației civile în Basarabia” (expozaț Cioabanu Aureliu), „Poșta aeriană basarabeană”

philatelica.ro serie nouă

(expozant Ciobanu Gh. Constantin), ambele distinse cu *Argent Mare* (76 puncte), dar și emisiuni ale Poștei Moldovei dedicate păsărilor, prezentate în concurs de Parfenie Vitalie (65 puncte *Bronz-Argentat*). Pe lângă exponatul sibianului Ioan Dejugan, la Clasa Cartofile au strălucit și alte două exponate, remarcate pentru studiu, acuratețe și unicitatea temei. Ne-a atras atenția „Hronica de la Berlad. Strada Mare - Regală - Republicii” un succint periplu întreprins de colecționarul prof. Sergiu Găbureac (România, *Vermeil*, 84 puncte) pe aceeași stradă de a lungul decenilor, prin intermediul cărților poștale ilustrate de epocă. Un plus de inedit și originalitate l-a adus Andrei Potcoavă (România, *Argent*, 70 puncte) cu ale sale „Caricaturi politice - reprezentări ale personalităților marcante ale epocii” realizări publicate în presa vremii între anii 1903-1913 de graficianul H.S. Petrescu-Găină. O prezență discretă,

*Félicitations à nos amis roumains!
Nous avons tous hâte de se retrouver autour de notre passion: la maximaphilie.
Prenez soin de vous!
Amicalement*

Pascal BANDRY

*Bravo aux philatélistes de Sibiu !
Amicalement,*

Bernard JIMENEZ

eveniment

pe care nu ezitam să o subliniem, a consuit-o, la Clasa de Maximafilie, Wolf Joseph (Luxembourg, *Argent* 74 puncte - Marele Duce de Luxembourg / *Argent* 72 puncte - Flora din Luxembourg), fost președinte al FIP. Absența remarcată dar neînțeleasă a expozantei, candidate la o medalie de *Aur*, Viorica Hrustovici.

Personalități ale lumii filatelice de peste hotare nu conțin să transmită felicitări expozanților și organizatorilor manifestării de la Sibiu 2020.

Recent publicația FEPA News a prezentat cititorilor săi de pe întreg continentul, prin condeiul d-lui Vasile Doroș, președinte de onoare al SRMDVN, un real elogiu la adresa filateliștilor și organizatorilor expoziției cu participare internațională găzduită la Sibiu - România.

Putem spune că la Sibiu „filatelia a învins pandemia”? Așa să fie!

*Dear Friends,
It is a great pleasure to see the success of this event led by President Nicolae SALADE. Our warmest congratulations to all our Romanian friends.
And long live philately despite this pandemic.
Best regards to All,*

Anny BOYARD

Bravo a nos amis roumains!!!

Andree TROMMER - SCHILTZ

Precursor: Timbru personalizat (?) la ... 1900

Prezentăm alăturat o carte poștală tip Felicitare aflată în colecția autorului. Mesajul inscripționat pe avers, pe trei linii în diagonală de la stânga spre dreapta, este compus din mesajul propriu-zis, la bază („*Urări pentru sărbători și Anul Nou*”, la etajul I semnăturile autografe ale expeditoarelor „Ines și Rosi Vasou”), iar deasupra semnăturile celor două domnișoare, la etajul II, este aplicat prin lipire un timbru dantelat, verde deschis, dreptunghiular cu laturile de 22x31 mm. Imaginea timbrului este alcătuită dintr-o discretă ramă florală, înăuntrul căreia domină fotografia bust a adolescentelor. Timbrul nu are valoare nominală (similar astăzi cu o vinieta).

Destinatarul este „Sig. Charles Preisendorfer adj. Des Postes, LOHR/ Bas-Rhin”, din Franța, indicație poștală caligrafiată pe reversul cartonului destinat exclusiv acestei utilizări.

Piesa descrisă a fost întregită cu cel puțin trei elemente poștale definitorii, anume: ► *Franctura*: timbrul mobil aplicat pe avers dreapta sus, valoarea de 5 cenți verde (Yv. 58 Italia), emisiunea 1891-1897; ► *Obliterarea oficiului poștal de plecare*, ștampilă pătrată formată din patru cercuri concentrice, având înscrisă localitatea PADOVA și data - 22 DE (decembrie) 00; ► *Obliterarea oficiului poștal de sosire*, ștampilă poștală cerc, diametru 25 mm, având înscrisă localitatea LOHR 1 și data sosirii, în clar - 24/DEZ/ver 6-7/00.

AȘADAR, *ideea cofecționării timbrei personalizate nu este proprie numai contemporanilor noștri*. Ei sunt continuatorii unor PRECURSORI de cel puțin 121 ani.

Av. Leon IANCOVICI
iancovici.leon@yahoo.com

Palmares expoziție Sibiu 2020, <i>Un panou</i> (principalele medalii)			
Medalie	Nume & prenume	Titlu exponat	Pct.
Maximafilie			
Aur	Iancovici Leon	Crucea, studiu 1872-1902	92
Vermeil Mare	Iancovici Raoul-Ioan	Elefantul african	88
	Iancovici Leon	Piramida lui Keops	87
	Salade Nicolae	Barza albă	86
Vermeil	Semenov Mihai	Piramidele egiptene	84
	Doroș Vasile	George Enescu, geniu al muzicii universale	81
	Savre Jacques	Versailles, meeting with art and history	80
	Antonache Alexandru	Ateneul Român	80
	Doroș Vasile	Nudurile lui Renoir	80
Istorie poștală			
Aur	Bojan Bracic	Postmark of the post office Pettau-PTUJ 1848-1945	92
	Fresacher Hadmar	Cancellations of the crowland Carinthia in the 18 th century and during the Napoleon's 1752-1815	92
	Dumitru F. Dumitru	Banderole pentru expedierea prin poștă a ziarelor 1870-1909, Emisiunea a V-a, 1896	91
	Popa Adrian	Scrisori oficiale circulante în Transilvania, 1782-1860	90
Vermeil Mare	Fresacher Hadmar	The K.k. Supreme Court of Inner Austria in Klagenfurt 1783-1815	86
	Tangl Ivan	Military censorship marks in Ujvidék / Novisad during the WWI	86
Vermeil	Lind Armin	The 10,000 crown-stamp of the women-head issue Austria 1922-1924	84
	Tangl Ivan	Peterverdein in the prestamp philately 1771-1850	84
	Kärntner Philatelisten - Club Klagenfur	The correspondance of the cloth-fabric Moro in Viktring	82
	Lind Armin	Austria FIS issue, 1933	80
	Vlajnic Boris	Travelling post office cancellations in Bosnia and Herzegovina 1890-1918	80
Cartoflie			
Aur	Dejugan Ioan	Sibiul noaptea	93
Vermeil Mare	Calu Mircea	Bistrița - Poarta Transilvaniei	87
	Iancovici Raoul-Ioan	De la fantezie la maximafilie „Semănătoarea”, studiu 1903-1904	87
	Zsoldos Elisabeta	Expoziția Universală - Paris 1900	87
	Pintican-Juga Liviu	Stephan Ludwig Roth	86
Vermeil	Găbureac Sergiu	Hronica de la Berlad: Srada Mare - Regală - Republicii	84
	Pisău Dan	De la Baziaș la Ada Kaleh	83
	Zsoldos Martin	Sărbătoarea victoriei la Paris - 14 iulie 1919	83
	Barbu Horia	Pictori și sculptori francmasoni	80
	Zamfiroiu Ecaterina	Regina Maria	80
Tematică			
Vermeil Mare	Singer Sorin	Titanul	88
	Constantin Călin	Leii în artă	85
Vermeil	Suhaldoc Peter	Cruising with friends on a sailing boat along the Croatian Coast - a first shot course on sailing	82
	Vasile Paul	Povestea Beatles	81
	Banas Arthur	A miracle of a great discovery, the Victoria Falls	80
Aero și astrofilatelia			
Vermeil Mare	Bartoc Alexandru	Zborul balcanic 1929	88
	Florkievitz Vasile	Pionieri ai aviației - Ungaria 1910-1920	85
Vermeil	Popa Liviu Adrian	Efecte poștale cu Zeppelin 1913-1935	80
Întreguri poștale			
Vermeil Mare	Salade Nicolae	Întreguri poștale de campanie din timpul celui de-al Doilea Război Mondial	86
Vermeil	Petrovic Dragos	Illustrated postal cards of the Kingdom of Yugoslavia with motives from Danube Valley	82
	Pirc Igor	SHS postal cards 1919-1921	82
Fiscale			
Vermail Mare	Pintican-Juga Liviu	Timbre fiscale și viniete realizate la Mediaș, în perioada interbelică	87

DEȘTEPTAREA, 28 decembrie 2020. Din sumar: *Fond de carte filatelică donat la Biblioteca Județeană Bacău* (Petru Done). Biblioteca Județeană „Costache Sturdza” și-a îmbogățit patrimoniul cu un nou fond de carte (250 lucrări - cărți, cataloage

și 1.200 reviste - colecții complete), cu tematică filatelică și cartofilă, donat de cunoscutul colecționar, expozant și cercetător al istoriei poștale și filatelică românești, inginerul Mihai Ceucă, cetățean de onoare al municipiului Bacău. (dnd)

Represiune și mișcări de populație în România, 1921 - 1964

Va fi publicat în curând un nou volum (al 3-lea) din suita de monografii de istorie poștală începută în urmă cu un an. Ordinea lor este aleatorie, în funcție de finalizarea diverselor materiale de lucru, de această dată sărim la ultima serie cronologică, dedicată represiunii și mișcărilor de populație în istoria poștală română (dintre anii 1921-1964). Un capitol bogat și complicat, așa se face că am ajuns la peste 1.000 pagini, motiv pentru care materialul a fost împărțit în două volume, primul (coperta: Vadim-Alec Bartos; ISBN 978-973-0-33444-9), de care vorbim acum (de cca. 590 pagini A4) se va ocupa **de represiune și de mișcările voluntare de populație** (emigrare, strămutare, repatriere). Principalele capitole vor fi următoarele:

- Corespondența arestaților și deținuților politici din închisori militare și penitenciare (1921-1964);
- Corespondența din lagăre de internare (1938-1948);
- Corespondența deținuților administrativi din lagărele și coloniile comuniste de muncă (1949-1964);
- Corespondența din detașamente de muncă obligatorie pentru evrei (1941-1944);
- Alte unități de muncă cu rol represiv sau educativ-patriotic (șantierul de muncă de

folos obștesc, detașamente de muncă pentru germani 1945-1948, șantierul de „muncă voluntară” în timpul comunismului, ș.a.);

- Corespondența echipajelor navelor maritime românești arestate și internate de Alianți (1940-1945);

- *Umsiedlung*, strămutarea etnicilor germani din Basarabia, Bucovina, Dobrogea și România în Reich (1940-1944);

- Migrația legală și ilegală a evreilor europeni și români în Palestina prin porturile românești. Corespondența de pe navele ilegale și din lagărele de internare britanice din Palestina și Cipru (1939-1948).

- Migrația economică a românilor în Germania (1941-1944).

Textul va fi ilustrat cu sute de reproduceri după corespondențe, de asemenea cu hărți, fotografii și imagini suplimentare, totul color.

Al doilea volum este programat pentru apariție prin vară, și va conține **mișcările forțate de populație** (refugiu, evacuare, deportare, expulzare, privindu-i pe polonezi, evrei, români și germani), plus un capitol cuprinzând temele expuse deja, dar raportate la teritoriul Ardealului de Nord, sub administrație ungară între 1940-1944.

dr. Dan - Simion GRECU, damiro@yahoo.com

In memoriam

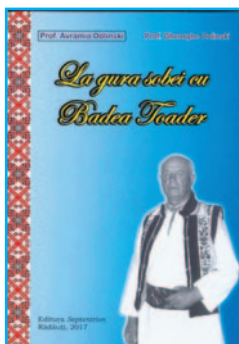
Prof. Gheorghe Dolinski (6.02.1945 - 8.02.2021)

Profesorul, filatelistul, numismatul, scriitorul, jurnalistul și cărturarul Gheorghe Dolinski din comuna Arbore, s-a înălțat la ceruri.

A fost autor al 15 cărți precum și al unor sute de articole publicat în "Crai Nou", "Mesager Bucovinean", "Flacăra lui Adrian Păunescu", "Filatelia", "Curierul filatelic", philatelica.ro ș. a.

S-a remarcat și ca moderator al unor emisiuni de televiziune.

A inițiat, îndrumat și condus zeci de grupe de copii dornici să colecționeze: timbre, cărți poștale ilustrate, ilustrate maxime, cărți, reviste, monede, bancnote etc. Prolifera lui activitate ar merita, mai mult decât un semnal, ca aici, ci o broșură în care să poată fi menționate mai pe larg

aceste multiple activități.

Pe cel din urmă drum a fost condus de Ansamblul Folcloric de Tineret „Luca Arbore” și de un grup de elevi ai școlii din localitate, care au purtat drapele ale României, pe care a iubit-o și respectat-o.

Îndurerați, noi, prietenii și „vecinii” din Botoșani, apreciind îndelungata colaborare întru ale pasiunilor comune, dorim, unui om care a „sfințit locul”, ca Dumnezeu să-l odihnescă în pace în veșnicia Sa!

Asociația Filateliștilor din jud. BOTOȘANI

Foto: Știri din Bucovina, 11 februarie 2021
<https://www.stiridinbucovina.ro>

Vases decorated with butterflies as the most popular decor items

Vladimir KACHAN, Belarus
vladimirkachan@mail.ru

Butterflies, small, ephemeral, glittering with life and color, are the Chinese ivories, the Limoges enamels, the Renaissance jewelry - the artistic miniatures of the living world, worthy to be both understood and admired. Butterflies, as one of the most beautiful creatures of nature, get a wide reflection also in vase-painting (Fig. 1 - USA advertising envelope with butterfly vase post passed in 1873).

The word *vase* is derived from the Latin word 'vase' meaning vessel, which has been manufactured by man for over 5000 years. Vases are traditionally made from materials such as ceramics, stone, glass, or precious metals.

Porcelain was developed by the potters of China in the 7th-9th century BC providing the world with fine, translucent, pottery. In the history of vase-making, the discovery of porcelain was key as it allowed for the production of beautifully-decorated vases, in a way that wasn't previously possible. Glazed pottery, com-

mon in both China and imperial Rome in the 1st century BC was a significant development in eliminating the porous nature of earthenware. The discovery of glassblowing in the same era made glass vases accessible to much of the known world.

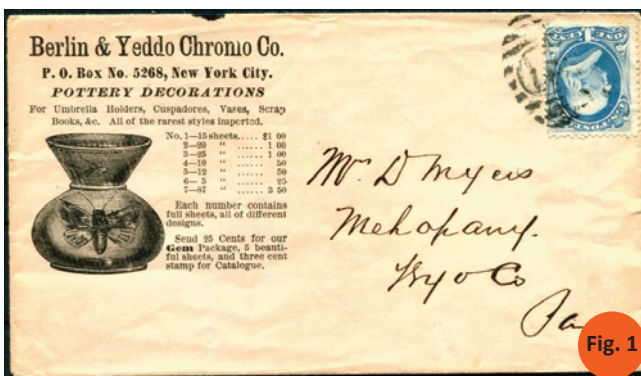
Various styles and types of vases have been developed around the world in different time periods. In the pottery "vase-painting" is the traditional term covering the famous fine painted pottery, often with many mythological animals (Fig. 2 - Stamp of Poland 1990 - vase depicting a stylized butterfly and birds). The large surface offers the perfect opportunity for craftsman to decorate the vase with fine, delicate embellishment such as floral and natural motifs. For example, many astonishingly precious porcelain vases to hold peonies were created by Chinese craftsmen, the most revered of all flowers in China (Fig. 3 - Stationery card of China 2007 - vase for peonies decorated with butterflies).

In the early 18th Century that

European ceramicists learnt how to produce wares in hard-paste porcelain. Yet when they did, they used their newfound skills to produce some of the most impressive and beautiful vases of all time. The new understanding of porcelain production in Europe allowed for the production of highly decorative vases, with ground-breaking fineness of detail and quality. It is therefore unsurprising that these vases became extremely fashionable and were enthusiastically collected by the Royalty and nobility of Europe.

In 1708 the German potter Ehrenfried Walther von Tschirnhaus discovered the Chinese manufacturing techniques of vases in the small Saxon town of Meissen, near Dresden, which would eventually become the Meissen Porcelain Manufactory (Fig. 4 - Meissen Porcelain Factory Handmade Craft - vase with butterflies on German postal card 1963).

The Herend Porcelain Manufactory founded in 1826 is a Hungarian manufacturing company, specializing in luxury hand painted and gilded porcelain (Fig. 5 - Maximum card of Hungary 1972 with Herend porcelain vase decorated with flowers and butterfly). In the mid-19th century it was purveyor to the Habsburg Dynasty and aristocratic customers throughout Europe. Many of its classic patterns are still in production. Currently the factory exports to over 60 countries of

philatelica.ro serie nouă

the world (Fig. 6 - Maximum card of Hungary 1972 with Herend porcelain vase decorated with birds and moths).

French artist and designer Émile Gallé (1846-1904) is widely considered to be a progenitor of the *Art Nouveau* movement, particularly in the areas of art glass and furniture. *Art Nouveau* stands out as a powerful and original style of renovation of architectural language and the decorative arts. He defends the postulate that aesthetics should be an integral part of everyday life. French city Nancy became, towards the end of the 19th century, one of the most inventive and flourishing cities of *Art Nouveau*. Its talented and productive architects, decorators and glass-makers created what will be called the Ecole de Nancy. By giving an artistic quality to manufactured objects, the creators of the School of Nancy sealed the

alliance between art and industry. Émile Gallé, French ceramist, glassmaker, cabinetmaker and decorator was one of the major artists of the School of Nancy. A detail of his butterflies vase, symbol of the alchemy between science and nature, illustrates the stamp commemorating the centenary of the School of Nancy (Fig. 7 - Maximum card of France 1999 with the vase by designer Emile Galle decorated with many butterflies). The splendidly rendered butterflies seem to come alive when the vase is lit. This piece is intricately carved and etched with many butterflies in beautiful shades of blue on cream base. Emile Galle cameo glass vases with insects are very rare and gobbled up by the most discerning collectors. Butterflies are the most desired!

Vases continue to be considered an ornamental object | their own right, and their popularity in

thematic philately

household décor has not waned, with more abstract shapes and styles becoming contemporarily prevalent (Fig. 8 - Stamp of Hungary 1998 - Art Nouveau ceramic vase with butterflies). They are predominantly used to hold cut flowers, but can also be used ornamentally to stand alone as objects of art (Fig. 9 - Stamp of Sweden 1992 with a vase decorated with butterflies from the National Museum).

Butterflies are one of the world's most beloved insects, they are pretty and fascinating. They're also symbols of freedom, of floating on air, of beauty. For this reason, beautiful and very fine scenery representing a flowery branch and butterflies are often seen on magnificent vases.

Vases have proved to be classic and timeless pieces, which continue to be popular in spite of varying trends and interior fashions. Vases have occupied a unique place in human history, with most of the vase designs and uses we have today being established centuries ago. Vases play a role not only as practical objects, but as some of the most beautiful pieces of art ever made.

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

Fig. 9

Vladimir Kachan collect, of 40 years, philatelic materials of the world with butterflies and moths. In continue of 25 years he created *Butterfly* philatelic exhibit, which is unique in the world for *Butterfly* topics. He is ready to help for philatelists in creating of philatelic exhibits on butterflies and moths. His address: Vladimir Kachan, street Kulibina 9-49, Minsk-52, BY-220052, Republic of Belarus.

O varietate neșemnalată la un întreg poștal din anul 1958

Alăturat prezentăm un întreg poștal - plic din anul 1958 (emisiunea *costume populare*) circulat de la BUCUREȘTI -9.12.59 la Berlin (RDG). Acesta se caracterizează prin aceea că marca fixă este de culoare roșie cu dantelură simulată - costum bărbătesc din

OLTENIA, iar adresa destinatarului este pe 4 linii, lipsind informații privind *Oficiul Poștal*. Acest întreg poștal nu este semnalat în nici una din lucrările menționate alăturat ¹⁾...³⁾. Aceste lucrări menționează un întreg poștal similar, dar la care marca fixă are culoarea portocalie. Probabil că această varietate provine de la un al doilea tiraj, căci piesa prezentată are o circulație târzie - sfârșitul anului 1959.

Ion CHIRESCU

¹⁾ Biala, Dumitru; ș.a. - *Catalogul întregurilor poștale românești, vol 2 (1948-1960)*, manuscris

²⁾ Tudor, Gheorghe; Biala, Dumitru C.; Popovici, Mihail; Roth, Paul Mircea - *Catalogul întregurilor poștale românești, vol III (plicuri 1905-1997)*, București

³⁾ Săvoiu, Emanoil; Dobrescu, Dan N.- *România 1958, întreguri poștale - plicuri*, philatelica.ro, XI, 2(53), 2019, C1, 18-30

Un plic deosebit din Transnistria

A special envelope from Trans-Dniester

Alăturat prezentăm un plic recomandat (No. 2336) expediat de Gina Dumitriu de la Centrul Crucii Roșii (ODESA 23 DEC 943), către Feldpost No. 20031. Plicul a ajuns la BUCUREȘTI GARA DE NORD C.E. 29 DEC 943 - cenzură externă (CENZURAT 9), iar apoi la CENTRU DE CARTARE I la data de 30.XII.943.

De menționat, ștampila de serviciu „*In Bereich der Deutschen Reichspost und Feldpost als gewöhnliche Sendung zu behandeln*” / „*În teritoriul Poștei Germane Imperiale și Militare va fi tratată ca trimiteri poștală simplă*”. Despre această ștampilă de serviciu, dl dr Dan-Simion Grecu, precizează că „*aceasta se aplică pe toate recomandatele externe expediate către adrese de poștă militară (Feldpost cu 5 cifre), deoarece în zona Poștei Militare nu mai erau recunoscute ca atare - recomandate, ci tratate drept trimiteri simple, ne-recomandate. Cred că s-a aplicat doar începând cu toamna anului 1943, anterior lunii septembrie 1943 am găsit multe recomandate spre front fără această ștampilă*”.

Totodată este de precizat că adresa *Feldpost 20031* este a „7. Staffel Transport-Geschwader 3”, adică Escadrila 7 (din Grupul II.) din Escadra/Flotila 3 Transport. Era dotată cu avioane Ju-52.

ing. Emanoil SĂVOIU

Attached is a recommended envelope (No. 2336) sent by Gina Dumitriu from the Red Cross Center (ODESA 23 DEC 943), to Feldpost No. 20031. The envelope arrived at BUCUREȘTI GARA DE NORD C.E. 29 DEC 943 - external censorship (CENZURAT 9), and then at the CENTRU DE CARTARE I on 30.XII.943.

Mention should be made of the service cancellation “*In Bereich der Deutschen Reichspost und Feldpost als gewöhnliche Sendung zu behandeln*” / “*In the territory of the German Imperial and Military Post Office it will be treated as a simple postal item*”. About this service cancellation, Mr. Dan-Simion Grecu MD, states that “*this applied to all external registered mail sent to military mail addresses (5-digit Feldpost), because in the area of the Military Post they were no longer recognized as such - recommended, but treated as simple, non-recommended items. I think it was applied only since the fall of 1943, before September 1943 I found many recommended for the front without this cancellation*”.

At the same time, it should be noted that the address of *Feldpost 20031* is „7. Staffel Transport-Geschwader 3”, ie Squadron 7 (from Group II.) from Squadron / Flotilla 3 Transport. It was equipped with Ju-52 aircraft.

(Emanoil SĂVOIU, eng.)

Dumitru F DUMITRU

DI Dumitru F. Dumitru, a aderat, în anul 1979, la mișcarea filatelică organizată, devenind membru al Cercului filatelic "Tudor Vladimirescu" - București. A continuat să activeze la nivel înalt în mișcarea filatelică, îndeplinind o serie de responsabilități: președinte al Asociației Filateliștilor din București - AFB (mai 1990 - 1998), vicepreședinte al FFR (mai 1992 - septembrie 2000), membru al Comitetului director al FFR (septembrie 2000 - octombrie 2008).

A inițiat, începând cu anul 2001, Saloanele filatelice BUCUREȘTI, care s-au ținut regulat ajungând la ediția a XV-a. A fost comisar național la prima expoziție filatelică binațională ISRAEL - ROMÂNIA - TELAFILA 1993 (Tel-Aviv). A făcut parte din Comitetele de Organizare ale unor mari expoziții ale AFB și FFR, dintre care amintim: ROMFILEX 1996, EFIRO 1998, EFIRO 2004.

A debutat expozițional în 1982 la primul salon al cercului filatelic "Ziaristi". Exponatele sale de banderole și ștampile pentru ziare, completate în permanență, au fost prezentate la o serie de expoziții interne și internaționale, fiind distinse cu medalii în rang de: Aur (PAZ DEL CHACO, La Paz, Bolivia 2001; Salonul carto-filatelic BUCUREȘTI 2015, un panou), Vermeil Mare (BALKANFILA XI, Novisad, Iugoslavia, 1997; Bilaterală România -

Polonia, Botoșani, 1997; EFIRO 2004), Vermeil (NAȚIONAL '88; Naționala de istorie poștală, Timișoara, 1996; Expoziția filatelică mondială EFIRO 2008, București, un panou). Este atestat membru de juriu treapta a III-a. A inițiat seria de întreguri poștale - plicuri intitulate "Din istoria presei românești".

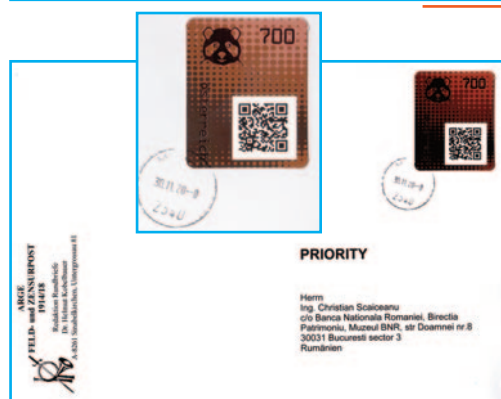
A executat grafică pentru ștampile ocazionale precum și zeci de plicuri ocazionale dedicate presei la expozițiile organizate de cercurile Ziaristi, Tudor Vladimirescu.

A publicat în revistele Filatelia și philatelica.ro, o serie de articole dedicate studiului benzilor de ziare. A machetat cataloage destinate expozițiilor filatelice. A realizat monografia Asociația Filateliștilor din București la a 60-a aniversare - O istorie comentată și ilustrată, București 2018. Lucrarea consemnează principalele evenimente ale istoriei AFB. Lucrarea a fost distinsă cu o medalie în rang de Vermeil Mare la EFIRO 2019. Pentru întreaga activitate a primit o serie de distincții: Diplome de Onoare (1997, 2018), Diplome de Excelență (2002, 2008).

La Mulți Ani cu sănătate și realizarea tuturor dorințelor alături de cei dragi, domnule Dumitru!
Dan N. DOBRESCU

RUNDBRIEF, nr. 1-2021, publicație în limba germană, dedicată automatizărilor poștale, a BPA - BRIEFPOSTAUTOMATION (<http://www.argebriefpostautomation.de>). Din sumar: *Nachweis des Einsatzes einer DAGUIN-Handstempelmaschine in Belgien* (Rolf Goebel). (dnd)

Ce colecționăm ?

Prezentăm alăturat un plic circulat de la 2340 MOEDLING - Austria (30.11.2020) la București, obliterat cu o marcă poștală austriacă (Crypto Stamp 2.0 pusă în circulație la data de 25.06.2020) ce conține un QR code dedicat ursului panda (vezi detaliul). De asemenea prezentăm și o recipisă a unei trimiteri poștale care conține un QR code precum și un cod de bare. Astfel de piese își găsesc locul într-o colecție tematică despre istoria calculatorului.

Cristian SCĂICEANU

Bicentenerul revoluției lui Tudor Vladimirescu (1821-2021)

Bogdan Emanuel RĂDUȚ, emy_radut@yahoo.com

În panoplia istoriei Țării Românești de la începutului celui de-al XIX-lea veac, olteanul Tudor Vladimirescu se distinge ca o figură emblematică a unui secol revoluționar și un simbol al mișcării de renaștere națională. S-a născut în 1780, la o dată incertă până astăzi, într-o familie de moșneni, Constantin și Ioana, în satul Vladimir din județul Gorj, într-o căsuță care „a făcut să tremure, la figurat, trei mari palate, de la Petersburg, de la Viena și de la Istanbul” [Vladimir Osiac]. În familie a mai avut un frate, Papa, și o soră, Constandina, cu descendenți până în contemporaneitate.

Educația primară (scris și citit) a primit-o de la preotul Pîrvu Cihoiu, după care, de la 12 ani s-a mutat în casa boierului aromân Ioniță Glogoveanu din Craiova, unde a continuat educația sa și a fost angajat administrator la moșia acestuia. De la 18 ani s-a înscris în rândurile pandurilor (armată voluntară organizată), după obiceiul județului său natal. Ulterior a urcat pe scara socială ca mare comis (îngrijitorul cailor și al grajdurilor domnești), apoi ca vătaf de plai (supraveghetorul servitorilor) la Cloșani, ajungând comandantul pandurilor și, pentru o scurtă perioadă, domnitorul Țării Românești. S-a ocupat cu arendașia de moșie, comerț, export de vite și cereale, fiind și proprietarul unei cârciumi aproape de moșia din Balta, județul Gorj.

Pentru implicarea sa în războiul ruso-turc (1806-1812), distingându-se în luptele de la Rahova, Negotin și Fetislam, a fost înaintat la gradul de

locotenent și decorat cu Ordinul „Sfântul Vladimir”, clasa a III-a, din partea Imperiului Țarist (Rus). De asemenea, împăratul Alexandru I (1801-1825) i-a trimis un inel cu inițialele sale. După întoarcerea din război (1815) a început o colaborare cu Eteria (Societatea Prietenii) condusă de Alexandru Ipsilanti (1792-1828). Ambele grupări - Eteria și Pandurii - aveau dorința emancipării de sub stăpânirea Imperiului Otoman. Cu o ținută impunătoare, un caracter sobru și un aer de comandant, scurt și răstit la vorbă, Tudor a luptat pentru înlăturarea domniilor fanariote și revenirea la domniile pământene, cerând și independența țării, egalitatea tuturor în fața legii, abolirea privilegiilor boierești și alte revendicări sociale.

dența țării, egalitatea tuturor în fața legii, abolirea privilegiilor boierești și alte revendicări sociale.

Tudor a fost deschizătorul unui veac al emancipării naționale, pentru că „renașterea românilor începe odată cu revoluția lui” [Nicolae Iorga]. Cunoscută în istorie ca Revoluția de la 1821, efortul său a fost concretizat în eliberarea, cel puțin temporară, a românilor de sub domniile fanariote.

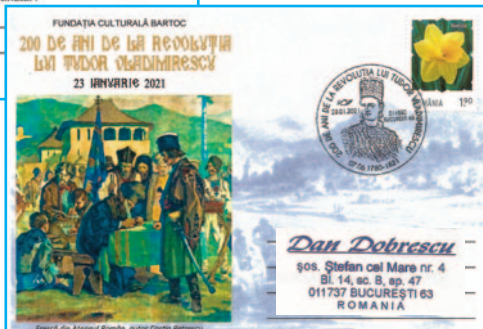
Revoluția lui Tudor a făcut din Țara Românească „teatrul unei complexe mișcări naționale și sociale” [Iulian Oncescu]. Începută în Oltenia, pe 15 ianuarie, prin constituirea Comitetului de Oblăduire, a urmat traseul Tismana-Padeș-Țânțăreni-Slatina, pentru ca, în 21 martie, să ajungă la București, cu o armată de trei mii de panduri și o mie cinci sute de arnăuți. După ce au sosit și trupele lui Ipsilanti, Tudor s-a retras la Cotroceni. Cei doi conducători au înțeles de timpuriu că armatele române și grecești nu pot înlătura dominația turcească fără ajutorul armatei

ruse, dar așteptările lor au fost spulberate. Țarul Rusiei a permis intrarea turcilor în

Plic ocazional realizat prin grija d-lui Dan Alexandru Bartoc (Fundatia Culturală BARTOC), machetator - Samuel Pascariu

Plic ocazional realizat de Asociația Filatelistilor București - Gruparea Centenar 2018 (machetă - Șerban Drăgușanu), portret oferit de Romulus Harda

Ștampilă postală specială realizată de POȘTA MOLDOVEI, machetator - Eugen Verebceanu

Un întreg poștal - plic nesemnalat din anul 1957

În Fig. 1 prezentăm un întreg poștal care nu a fost semnalat ¹⁾...³⁾ și care se caracterizează prin:

- marcă fixă dreptunghiulară tip *stema țării* (55 BANI, simbol **bbO** ⁴⁾), roșu;
- plic model PEN 15b ⁵⁾, unde prețul de vânzare este înscris pe clapeta de jos verso este de culoare cafenie (Fig. 2);
- textul explicativ pentru imagine este *Arad - Căminul cultural*.

Este de semnalat că aceeași imagine se regăsește pe două întreguri poștale emise în anul 1956 - EN 33 ⁵⁾ (Fig. 3 și Fig. 4), sub care este inscripționat *Vedere din Arad* respectiv *ARAD* și pentru care modelul plicului este PEN 11 ⁶⁾, iar marca fixă este de culoare roșu - portocaliu.

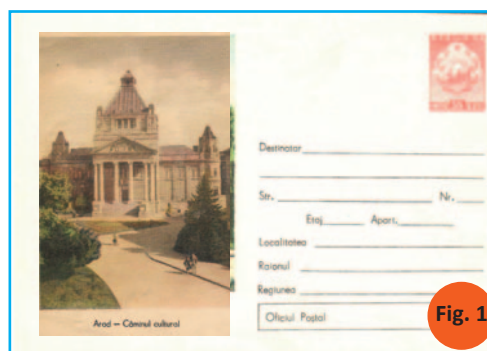

Fig. 1

Fig. 2

ing. Emanoil SĂVOIU

¹⁾ Biala, Dumitru C.; Bauer, Mihai; Voiculeț - Lemeny, Pompiliu - *Catalogul întregurilor poștale românești, vol 2 (1948-1960)*, manuscris

²⁾ Tudor, Gheorghe; Biala, Dumitru C.; Popovici, Mihail; Roth, Paul Mircea - *Catalogul întregurilor poștale românești, vol III (plicuri 1905-1997)*, București

³⁾ Săvoiu, Emanoil ing.; Dobrescu, Dan N. - *România 1957, întreguri poștale plicuri*, philatelica.ro, X,4(51), octombrie-decembrie 2018, p.10

⁴⁾ Săvoiu, Emanoil Alexandru - *Romanian postal stationery 1928-1956*, AXA Botoșani, 2017, p. 10

⁵⁾ *Ibidem*, p. 127

⁶⁾ *Ibidem*, p. 32

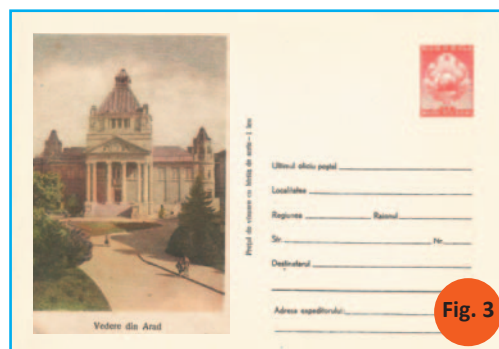

Fig. 3

Fig. 4

► at the last hour ►

In the next issue of the magazine, Mr. Călin Marinescu proposes the article *Controversy over postal transit through Tuchel camp*.

Țara Românească pentru reprimarea revoluției. În acest timp, Tudor s-a proclamat Domn al Țării Românești, având o scurtă domnie de doar două luni. În această perioadă a încercat să oprească abuzurile administrative și judecătorești la care erau supuși țărani, promițându-le eliberarea de sub stăpânirea boierilor, însă împrejurările și vremurile i-au stat împotriva.

De la Cotroceni s-a dus la Golești unde s-a confruntat cu armatele turcești. Dar acolo a fost trădat, ridicat și dus la Mitropolia din Târgoviște unde, în noaptea de 27 spre 28 mai, a fost omorât pe malul Iazului Morii, ce curge pe lângă oraș, iar trupul a fost aruncat într-un puț de lângă grădina Geartol. Astfel a sfârșit revoluționarul Tudor Vladimirescu, un vizionar și un deschizător de drumuri pentru emanciparea națională, „cea mai înălțătoare pildă de eroism patriotic și sacrificiu”, „personalitatea politică cea mai îndrăzneță și tragică, în același timp, din istoria Principatelor, în secolul al XIX-lea” [Iulian Oncescu]. Iar numele său „s-a înscris în hronica devenirii românești alături de momentul ce marchează începutul epocii moderne” [Dinică Ciobotea].

rât pe malul Iazului Morii, ce curge pe lângă oraș, iar trupul a fost aruncat într-un puț de lângă grădina Geartol. Astfel a sfârșit revoluționarul Tudor Vladimirescu, un vizionar și un deschizător de drumuri pentru emanciparea națională, „cea mai înălțătoare pildă de eroism patriotic și sacrificiu”, „personalitatea politică cea mai îndrăzneță și tragică, în același timp, din istoria Principatelor, în secolul al XIX-lea” [Iulian Oncescu]. Iar numele său „s-a înscris în hronica devenirii românești alături de momentul ce marchează începutul epocii moderne” [Dinică Ciobotea].

Medalie realizată prin grija d-lui Dan Alexandru Bartoc (Fundatia Culturală BARTOC), prin TEKART

Un timbru fiscal emis de Primăria Piatra Neamț

Cristian Andrei SCĂICEANU

Prezentăm alăturat două documente de stare civilă emise de Primăria Piatra Neamț în 1938. Primul document (Fig. 1) este un „extract din registrul actelor de naștere pe anul una mie opt sute șapte zeci și unu”, iar al doilea (Fig. 2 și Fig. 3) un „extras din registrul stării civile pentru căsătorii pe anul 1897”. Pe ambele documente sunt aplicate câte două timbre fiscale de 5 și 2 lei, precum și timbrul aviației de 2 lei. În afară de această taxă națională există însă și un timbru fiscal local cu valoarea de 10 lei, care reprezintă o taxă locală a Primăriei Piatra Neamț. Pe primul document este un singur astfel de timbru local, iar pe al doilea sunt două.

În „Catalogul timbrei fiscale românești” ediția 2000 ing. Mihai Cojocar prezintă un timbru asemănător (aflat la cea

dată în colecția Gh. Panait din Focșani). Spunem asemănător deoarece el era destinat „taxei actelor de căsătorie”, pe când cel prezentat mai sus era destinat plății taxelor pentru eliberarea diverselor extrase din registrele stării civile. În mod evident sunt două timbre diferite. Cele două timbre diferă și prin:

- Dimensiunea cadrului 35x40 mm (varianta din catalog are de 32x38);
- Menționarea tipografiei unde au fost imprimate timbrele „Tip. Gh. Asachi” (la varianta din catalog lipsește această mențiune).

Menționăm și cele patru capete de cuie care sunt vizibile pe timbru, în jurul stemei orașului. De asemenea dantelura doar pe partea stângă sugerează existenței unor timbre duble, la care jumătățile se aplică pe documente diferite. Trebuie consemnat și faptul că

timbrele sunt înseriate.

În sfârșit constatăm o taxare diferită la cele două documente. Fie taxa se aplica la numărul de pagini de extras, fie taxa unui extras din registrul de căsătorii era dublă față de de cel din registrul de nașteri. Înclinăm spre prima variantă.

Primăria Piatra Neamț a emis de-a lungul timpului mai multe timbre fiscale pentru plata diferitelor taxe (vezi detalii în catalogul de timbre fiscale sus menționat). Cel semnalat aici se adaugă acestei liste, dar este foarte posibil să fie și altele pe care le așteptăm a fi semnalate în viitor.

Fig. 1

Fig. 2

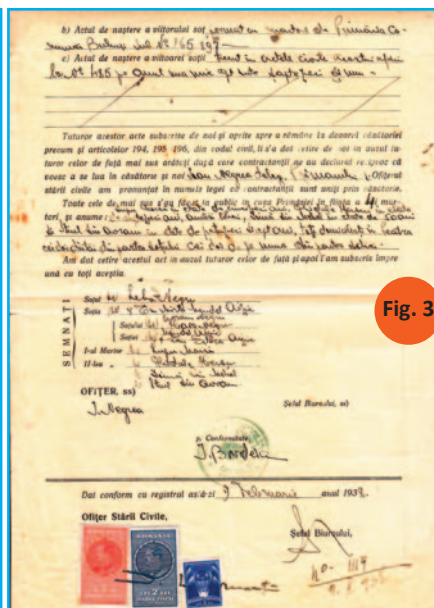

Fig. 3

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ►

A apărut, în editura AXA Botoșani, o nouă ediție a *Catalogului mărcilor poștale românești*: vol I (1858-1989), AXA 2019, LP 1 - LP 1233, include și mărci de serviciu, mărci de factaj, mărci porto, mărci pentru scutirea de taxă, timbre de ajutor și asistență socială, timbre pentru fondul de aviației, timbre pentru cultură, timbre fiscale-poștale, statistice - preț 100 RON; vol II (1990-2020), AXA 2020, LP 1233- LP 2308, preț 125 RON.

Comenzi: coriolan2006@yahoo.com

ing. Coriolan CHIRICHES

Centenarul Institutului Național de Medicină Aeronautică și Spațială "General Doctor aviator Victor Anastasiu" 1920-2020

Samuel PASCARIU, galianosamuel@yahoo.com

La 17 iunie 1910 a avut loc zborul lui Aurel Vlaicu, România devenind a treia țară din lume, după S.U.A. și Franța, în care s-a zburat cu un avion de concepție și construcție proprie. Tot în acești ani s-au înființat primele școli de pilotaj la Chitila, Cotroceni și Băneasa, pentru pregătirea piloților militari.

Liga Aeriană Română, înființată în anul 1912 din inițiativa lui Gheorghe Valentin Bibescu (1880-1941) l-a angajat pe lt. dr. Victor Anastasiu pentru a acorda asistență medicală celor ce zburau pe aerodromul Băneasa. Un moment important în organizarea și dezvoltarea aviației naționale a fost promulgarea în 1913 a legii privind „Organizarea aeronauticii militare” în baza căreia serviciul sanitar al Diviziei a IV-a a însărcinat pe lt. dr. Victor Anastasiu să asigure asistență medicală personalului navigant și tehnic care făcea parte din aviația militară. Aceasta reprezintă prima atestare privind începutul organizării serviciului medical aeronautic.

Numeroase evenimente de aviație produse în timpul primului război mondial și care au avut drept cauze factorul uman, au determinat organizarea unui serviciu medical al aeronauticii și formarea unor medici care să se ocupe într-un cadru instituționalizat de selecția și controlul periodic al personalului navigant. Astfel, s-a reușit organizarea primului spital al aeronauticii la Tecuci în 1917, condus de mr. dr. Victor Anastasiu. Un an mai târziu acesta a fost numit medicul șef al Serviciului Sanitar al Aeronauticii din cadrul Marelui Cartier General, cu misiunea de a organiza și perfecționa selecția medicală a personalului navigant. Ca urmare a raportului din 1919, ministrul de război, generalul Ion Rășcanu a semnat la 6 august 1920 - Decizia Ministerială nr. 466, referitoare la „Instrucțiunea pentru funcționarea serviciului sanitar al Aeronauticii Militare” și înființarea „Centrului Medical Aeronautic”. Decizia a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 111 din 21 august 1920 și constituie actul de înființare al acestei instituții, a patra din Europa în acea epocă, cu o organizare și dotare corespunzătoare necesităților aeronautice române din acea epocă.

Recunoașterea internațională a școlii românești de medicină aeronautică s-a reflectat în desemnarea României pentru prezentarea problemelor ridicate de malarie în raport cu funcția de personal aeronautic la Congresul de la Haga din 1930. Raportul a fost prezentat de col. dr. Victor Anastasiu și s-a bucurat de o reală apreciere. Trebuie să menționăm că România a aderat la Convenția Internațională asupra Reglementărilor Navigației Aeriene, încă din 13 octombrie 1919. În anul 1930, Centrul Medical Aeronautic a fost mutat în alt

sediu, mai corespunzător necesităților de funcționare, pe Aerodromul Militar Pipera, înființându-se și noi cabinete și laboratoare: radiologie, stomatologie, laborator de biochimie, farmacie.

Prin Decretul Lege N:2620 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului Aerului și Marinei, Centrul Medical Aeronautic a devenit Institutul Central Medical și de Cercetări Psihofizice. La comanda acestuia a fost numit mr. dr. Dimitriu T. Dimitrie. Pentru prima dată se introduce la selecție în mod obligatoriu și examinarea aptitudinilor psihologice și psihofizice. Pe lângă institut s-a organizat o infirmerie cu paturi, unde erau internați cei care prezentau afecțiuni intercurrente și trebuiau să amâne examenul de expertiză.

Datorită strădaniilor și insistențelor dr. Victor Anastasiu și dr. Odiseu Apostol, la 23 ianuarie 1940 a fost înființată la București prima escadrilă sanitară, ce avea în dotare 5 avioane de diferite tipuri și, ca personal, 8 piloți, 3 medici, subofițeri sanitari și personal tehnic. Escadrila subordonată inițial lt. col. dr. Odiseu Apostol a avut un rol deosebit în salvarea multor vieți în campaniile armatei române din cel de-al doilea război mondial. Intrarea României în război a declanșat probleme deosebite pentru medicina aeronautică. Serviciul medical al aerului dispunea de 52 medici confirmați în medicină aeronautică, 14 neconfirmați și un deficit de 27 medici. Centrul de Medicină Aeronautică a devenit Institut, cu o nouă structură organizatorică, aliniată necesităților și cerințelor moderne. În 1940, Institutului de Medicină Aeronautică i s-a atribuit numele fondatorului sau, General doctor aviator Victor Anastasiu.

Prin grija și aprobarea domnului general de brigadă medic Răsvan Hristea, comandantul Institutului Național de Medicină Aeronautică, a fost pusă în circulație o ștampilă ocazională care marchează centenarul instituției și s-a realizat un plic ocazional într-un tiraj de 250 de exemplare (machetator Samuel Pascariu). Ștampila a fost disponibilă la O.P. 1 Botoșani.

ACTA TERRAE FOGARASIENSIS, IX, 2020, editat de Muzeul Țării Făgărașului „Valer Literat”. Din sumar: *Primele mărci poștale cu imaginea lui Nicolae Ceaușescu au apărut în Coreea de Nord* (Cristian Andrei Scăiceanu).

BELYEGVILAG, publicație de filatelie și numismatică a MABEOSZ, nr. 7-8 /2020. Din sumar: *Harmincadik AEROMFILA kiállitás Bukarestben* (Dr. Lóvi György).

DIN LUMEA COLECȚIONARILOR, Info-hobby, an LXV, nr. 2 / 2020 (editor: Prof. Sergiu-Marian Găbu-reac - gsm_as@yahoo.com). Din sumar: Aniversare Adolphe A. Chevalier; Evenimentul anului, prin munca filateliștilor se păstrează vie istoria poștei, expoziția UN PANOU, Sibiu; De răsul lumii! În ce țară trăim? (scrisoarea adresată redacției de Romfilatelia nr. 2567/05.08.2020).

FEPA News, II series, Nr. 38 - January 2021 (<https://fepanews.com/fepanews/fepa-news-magazine-january-2021>). Din sumar: *Romania, the country where philately has defeated pandemics!* SIBIU one frame exhibition 2020 (Vasile Doros); *Competition for best maxicard 2019* (FIP Maximaphily Commission): Spain, *Puente Romano de Liergena*, 63 pct; Russia, *Masha and the Bear*, 57 pct; France, *Grottes de Lascaux*, 51 pct.; *Obituaries: Lumir Brendl (1935-2020), Savero Imperato (1935-2020), Daniele Morolli (1945-2020); Digitisation offensive by Deutsche Post: postage stamps only to be used with matrix code* (Jürgen Olschimke); *Collecting butterflies as an exciting passion of Kings and Tsars* (Vladimir Kachan).

FIP, prin secretarul general Kelly Ong, anunță înființarea, începând cu 31 decembrie 2020, a comisiei "OPEN philately".

flacăra lui Adrian Păunescu, săptămânal (serie nouă), anul XX, nr. 46 (974), 20 - 26 noiembrie 2020. Din sumar: *Craiova de altădată* (Tudor Nedelcea). O amplă prezentare a activității filatelice a d-lui Cristian Andrei Scăiceanu și a lucrării sale menționate în titlul articolului.

Jurnalul filatelic, blog-ul d-lui Alexandru Leonard Pop (<https://jurnalulfilatelic.blogspot.com/>). Din sumar: *O scurtă analiză poștalo - filatelică a anului*

2020 (<https://jurnalulfilatelic.blogspot.com/2020/12/o-scurta-analiza-postalo-filatelica.html>).

MEDIASCHER, iulie / 2020, publicație editată de Asociația Locului Natal Mediaș din Germania. Din sumar: *Der „Vater der Weltraumfahrt” in Bronze und Stein / „Părintele zborurilor spațiale” în bronz și piatră* (dipl. ing. Liviu Pintican-Juga, Hansotto Drotloff).

MONACOPHIL 2021, a fost amânată, din cauza pandemiei de COVID-19, în Decembrie 2022.

THE PHILATELIC JOURNALIST, publicație a Asociației Internaționale a Jurnaliștilor Filatelici (AIJP) - www.aijp.org, nr. 163, octombrie 2020. Din sumar: un amplu articol (14 pagini), bilingv (germană - engleză), semnat de Alexandru Bartoc - președintele Comisiei de Aerofilatelia a FFR, intitulat *AEROMPHILA 2020, 36th Edition / 100th anniversary of the first international transcontinental flight in the world for passages, freight and post / 50 years of activity of the Aerophilately*

Commission and AEROMFILA exhibition.

Tribuna, 30.11.2020. Din sumar: Expoziția de fotografie și documente „Energile culturale ale Sibiului”. Panourile expoziționale au fost ilustrate cu imagini ale documentelor inedite din colecțiile Serviciului Județean Sibiu al Arhivelor Naționale, Biblioteca ASTRA și din colecția sibiului Ioan Dejugan.

Dan N. DOBRESCU

Vedeti din colecția personală Ioan DEJUGAN

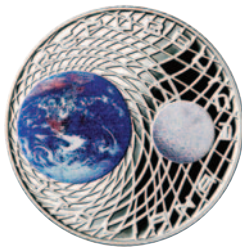
► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.
► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.
► Manuscrisele spre publicare se transmit la: coriolan2006@yahoo.com sau computerstamps@yahoo.ro

ISSN 2065-6009

Tipărit la Director: Coriolan CHIRICHEȘ
Tehnoredactare: Dan N. DOBRESCU
Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ
Traduceri: Francisc AMBRUȘ, Iulian D. CHERATA, Dan N. DOBRESCU
Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Premile NEXONUM 2020 pentru materiale numismatice emise în anul 2019

Italia
cea mai frumoasă monedă, 5 EUR
A 50-a aniversare a aselenizării omului pe Lună

Franța
cel mai original format al unei monede, 200 EUR
30 de ani de la căderea zidului Berlinului

Japonia
cea mai frumoasă monedă oficială, 500 Yen
30 de ani de la intronizarea împăratului Naruhito

Franța
cea mai frumoasă monedă comemorativă
100 EUR
A 60-a aniversare a Asterix

Grecia
cel mai frumos desen al unei monede, 6 EUR
Aniversarea primilor pași al omului pe Lună

Austria, cea mai frumoasă monedă de aur, 100 EUR
Aurul Mesopotamiei

Franța
cea mai inovativă monedă, 10 EUR
Mona Lisa

Irlanda, cea mai frumoasă monedă de argint, 15 EUR,
100 de ani de la primul zbor transatlantic

Grecia, cea mai frumoasă monedă din alte metale (Cu - Ni - Zn), 5 EUR
Flora endemică a Greciei - Tulipa goulimyi

Elveția
cea mai frumoasă bancnotă oficială
1,000 FS

Israel
cea mai frumoasă medalie comemorativă
Flori din Israel - Narcise

Cartea de pe copertă

Istoria mișcării filatelice din Moldova

Anunț cu o mare satisfacție, faptul că, de sub teascurile editurii CART-DIDACT din Chișinău, cu un tiraj de 300 exemplare, a apărut volumul 7 al serialului **Retrospectivă poștal-filatelice**, proiect inițiat de către Asociația Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova în anul 2005. Volumul, intitulat **Istoria mișcării filatelice din Moldova**, este, de fapt, o încununare nu doar a informațiilor fragmentare, incluse în celelalte 6 volume, ci o privire generală asupra fenomenului filatelic din Basarabia.

Volumul are 370 de pagini, fiind constituit din 9 capitole, cele mai semnificative fiind: **Filatelia în perioada interbelică; Mișcarea filatelică din Moldova în perioada sovietică; Filatelia în Moldova independentă; Activitatea editorială a Asociației Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova; Piese filatelico-poștale, ce reflectă activitatea Asociației.**

Primul capitol tratează apariția pasiunii pentru marca poștală - fenomen înregistrat în întreaga lume încă la sfârșitul secolului XIX, filierele prin care filatelia a ajuns în spațiul basarabean. Subiectul capitolului doi este **Filatelia în perioada interbelică**, în care autorii scot la iveală detalii interesante, ce ne conving că și atunci au fost persoane împătimit de acest hobby.

Capitolul trei - **Istoricul mișcării filatelice în U.R.S.S.** reflectă situația social-politică, care a permis oficializarea activității de colecționare, fiind menționați și primii colecționari de timbre din Republica Socialistă Moldovenească. Urmează capitolul **Filatelia în Moldova independentă**, bogat în evenimente, care relevă ce s-a întreprins pentru promovarea mărcii poștale moldovenești.

Un element de noutate al prezentei lucrări în ansamblu este punerea în valoare, în premieră, a unor documente ce scot în evidență episoade necunoscute ale istoriei mișcării filatelice din Republica Moldova, care conferă evenimentelor descrise o altă perspectivă. Informațiile de istorie poștală și filatelice evidențiază momentele ce dau noi dimensiuni fenomenului colecționistic și modului cum filatelia captează informația și realitatea istorică. Iar cercetările, ce vizează prezența filateliei în muzee și colecții publice moldovenești, au completat tabloul general al unui domeniu de activitate, mai puțin reflectat în publicațiile vremii. În același timp autorii menționează și accentuează importanța pieselor poștal-filatelice ca dovezi istorico-documentare, astfel subliniindu-se valoarea activității de colecționare și, implicit, a colecțiilor filatelice ca bunuri ale patrimoniului cultural național, ce trebuie protejat.

Un capitol, ce reflectă neregulile admise de administrația poștală la editarea și comercializarea mărcilor, efectelor poștale și pieselor filatelice este intitulat **Istoria critică a politicii editoriale a Î.S. „Poșta Moldovei” și efectul ei asupra filateliei și, implicit, a imaginii țării**, în cadrul căruia sunt reproduse câteva dintre reacțiile colecționarilor cu privire la practica implementată pe parcursul anilor, și care, în final, a dus la reducerea numărului de colecționari și scăderea prestigiului mărcii poștale moldovenești.

Lecturând paginile, în care sunt reproduse mai multe articole, publicate anterior în presa de la Chișinău, și anume opiniile intitulate: *Cine strangulează filatelia națională?; Fraude mari cu imprimare mică, sau jecmăneală legitimată a bugetului; Mărci moldave - persona non grata în Republica Moldova?; Incompetență, ignoranță sau analfabetism?; Ce are fostul consul onorific al Republicii Moldova în Germania, dl. S. Wasserstein, cu filatelia noastră?; Câte ceva despre politica filatelică a Moldovei; O surpriză? Noul drapel al Moldovei; Orizontul vertical și copilul care desenează soarele; Gafe cu timbre; Timbre neperforate ilegale din Republica Moldova*; cititorul poate intui problemele cu care s-au confruntat și crizele prin care a trecut (și trece, din păcate, din nou!) mișcarea filatelică din Republica Moldova.

Studiul continuă cu capitolul **Imagini neretușate**, care, de fapt, este un documentar al acelor acțiuni, pe care le-au desfășurat membrii A.F.M.C. RM pe parcursul a mai mult de două decenii.

Ediția se încheie cu un capitol special - **Bibliografie filatelică**, unde au fost înmănușate informații despre publicațiile din presă sau lucrări aparte, în care s-a scris despre istoria poștei și filateliei din Basarabia și Transnistria. Sunt menționați cu generozitate acei care au cercetat, într-o etapă sau alta, istoria și situația unităților poștale din teritoriu, evidențiindu-se contribuția lor istoriografică, temele abordate și unele aspecte, legate de contextul fiecărei etape.

La edificarea acestei lucrări s-a pus accentul pe managementul calității, scopul principal urmărit fiind reconstituirea istoriei mișcării filatelice din Moldova. Evident, autorii au încercat, pe cât a fost posibil, să fie obiectivi în relatarea faptelor și la interpretarea documentelor, în analizele prezentate. S-a preferat o atitudine critică, căutând întotdeauna adevărul, iar în acest scop s-a mers pe calea prezentării faptelor așa cum au fost, cu părțile bune, dar și cu cele mai puțin reușite.

Studiul nu este nici laudativ, nici zeflemitor, autorii propunând o scară de valori bazată numai pe criterii istorico-estetice, etica autorilor fiind esențială în aprecierea activității Î.S. „Poșta Moldovei” și a dimensiunii redării realității în ceea ce privește dezvoltarea domeniului descris.

Constantin Gh. CIOBANU